

LO PEDRÍS

78

desembre 2019

www.lopedris.cat Butlletí trimestral d'informació VILAPLANA

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Montse Ferré
Josep M. Garcia
Josep Huguet
Hilari Juanpere
Jordi Mariné
Pep Mestre
Mei Salvat
Teresa Serra
Roser Queralt
Dolors Sentís
Marina Torruella
Sandra Torres

Correcció

Francesc Mariné
Jordi Serra
Carme Maigí
Òscar Aymamí

Foto portada:

Josep M. Garcia Abelló

El riu de la Vida.

En record a

Xavier Joanpere Olivé.

www.lopedris.cat

Composició i Impressió

sbm

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars

Preu: 2,50 Euros

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no assumeix, necessàriament, les opinions que els col·laboradors manifesten en llurs articles ni que s'hi identifiqui.

Annex amb la revista aquest número:

CALENDARI
2020
LO PEDRÍS

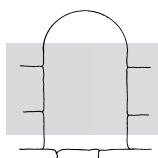
EDITORIAL

■ *La Redacció*

En un món líquid, en constant renovació i on el canvi és sinònim de creixement i progrés, el reciclatge ha esdevingut eina de supervivència. En aquest ordre de coses ben bé podem dir que som el que llencem. I depèn només de nosaltres la manera com ho llencem. El reciclatge és l'instrument que tenim per aliar-nos amb la natura, de reconciliar-nos amb el medi ambient, de tornar-li d'alguna manera allò que ens ha aportat.

A Vilaplana no ens hem de quedar ni al marge ni a les portes d'aquest gran pas. Tot i que els resultats ens col·loquen en la part mitja de la taula dels municipis "bons recicladors" dels nostres residus, cal que no ens quedem amb aquesta notícia com bona, cal que ens conjurem per ser els millors i exigir a la resta que també ho siguin. Només aconseguint el l'excel·lència podrem ser capaços de mirar als ulls i donar les gràcies a qui ens ha donat la vida i els mitjans per existir i subsistir.

Per cert, des de Lo Pedrís us volem desitjar un any més que passeu unes molt Bones Festes! Per petulant que pugui semblar, per a nosaltres no deixa de ser un orgull poder seguir fent servir aquestes pàgines per fer-ho.

SUMARI

Sumari	2
Entrevista Manoli Escribano Funes	3 - 5
IN MEMORIAM A XAVIER JOANPERE OLIVÉ	6-16
RUTES PER CAMINAR	17
DE CINEMA Ara ve Nadal...	18
DEMOGRAFIA 2019	19
ESCOLA CINGLE ROIG	20 - 22
LITERATURA DORM...	23
De cine TORNA EL REC	24 - 25
Viatges Viatge a "AGION OROS" (Mont Athos) Grècia 2019 - II	26 - 28
Història local DEL DECRET DE NOVA PLANTA AL 15 PASSANT PER LES GUERRES CARLINES	29
ESPIRITUALITAT UN NADAL SENSE NADAL, UN NADAL AMB EL NADAL	30 - 31
MEDI AMBIENT	31
MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA	32 - 33
ACTIVITATS	34
EL PULSÒMETRE	35
LA FRESCA	36 - 37
LA CUINA DE CASA Temps de caça, temps de cuina, temps de taula	38
PASSATEMPS	39

Entrevistem a

Manoli Escribano Funes

60 anys (Manipuladora d'aliments)

"...És el destí de les persones. Si algú em diu que jo havia de viure a Vilaplana, casada amb el Pere Ramon, no m'ho crec!"

■ *Pep Mestre Anguera*

Quan algú ha hagut de treballar tant per tirar endavant és lògic que se'n senti orgullós, sabedor del que li ha costat. Veient parlar la Manoli descobrim que, més enllà de l'esforç, hi ha un revelador indicatiu d'aquella feina ben feta de l'anunci: la que no tenia fronteres. Ni fronteres, ni llengües, ni enveges, ni diferències! Vilaplanenca d'adopció, aquesta petita andalusa de veu aguda, ens ha fet veure que la clau de tot és el respecte entre les persones i amb tot. En un temps convuls, en el qual la paraula respecte s'ha desdenyat i menyspreat i es fa servir justament per tot el contrari, hem après que haver de marxar de casa no és sinònim de perdre res, ans el contrari, és l'oportunitat de fer-se gran, créixer i esdevenir persona.

D'on ets? Quin record en tens de la teva joventut?

Soc d'Alcalá la Real (Jaén). Té més de 20.000 habitants. Recordo molt la meua infància, les amigues, el col·legi...

Ho enyores una mica?

A veure, ara no ho enyoro... potser sí, una mica, els primers anys... De fet jo estava acostumada a un poble gran i Vilaplana és petit. Les coses eren molt diferents. Per exemple, allí tení-

em el costum d'arreglar-nos per anar a comprar i jo, és clar, em posava les sabates bones per anar a comprar; fins que un dia la mare del Jaume Rito, veient-me tan arreglada, em va preguntar "Nena, que vens de Reus?" i jo no la vaig entendre. Li va xocar que jo anés a comprar en sabates...

I què va passar que vau fer cap al Vilaplana?

Naltros vam venir perquè el pare era emigrant. Va treballar a Suïssa i va tenir un accident, es va fer mal a les costelles. Aleshores, la mare li va dir que no volia que marxés més a Suïssa. Per aquest motiu vam anar a Úbeda, de masovers a un "cortijo" que tenia un senyor, per cuidar les terres. A casa érem cinc germanes i els pares, jo tenia quinze anys i em vaig posar a treballar amb màquines de tricotar (fèiem jerseis de bebè). En aquella època el meu cunyat Joan (marit de la meua germana Paqui) feia de forner i repartia el pa en un 4L per les cases. Una de les cases

a les que repartia era la dels Cebollos (que venien a Vilaplana a plegar per cal Xacó). Un dia li van dir que no els portés més pa, perquè havien d'anar a Vilaplana a plegar avellanes. El Joan l'hi va dir a la meua germana i, com que a Úbeda de treball n'hi havia poc (i a ella li ha agradat sempre tombar...) em van dir que hi podríem anar. Els mateixos Cebollos ens van donar el contacte i vam trucar. El Sisco Xacó ho va dir al Joan Carletes i aquest va preguntar a l'Antònio Arbó i la Leonor i a cal Viudo. Tota la família ens vam repartir per anar pel Sebastià Viudo, uns altres per l'Antònio i la Leonor i la resta pel Carletes. I anàvem a dormir a ca la Carme del Bar. Això era l'any 1977. Recordo un dia, plegant avellanes, que l'Antònio va rrelliscar i es va fer mal a la cama i deia "Ai, quin mal a la cama!" i, com que no enteníem el català, la Paqui em va venir dient que sí que es devia haver fet mal, que "pedia una cama (llit)!"

I que et va suposar venir a treballar aquí? Ens pots explicar l'experiència?

Era molt diferent, totalment diferent de com vivíem allí. De fet havíem d'haver anat a viure a Suïssa, però l'accident del pare ho va canviar tot. I a Úbeda ja hi estàvem bé de masovers, però aquests canvis ens van fer prendre la decisió de venir a Vilaplana.

I vau fer cap aquí...

Quan hi penso, cada vegada veig més clar que és el destí de les persones. Si algú em diu que jo havia de viure a Vilaplana, casada amb el Pere Ramon (i nou anys més gran que jo!) no m'ho crec!!! A la Leonor jo li preguntava en aquest poble què s'hi fa? Jo estava acos-

ENTREVISTA

tumada a a sortir amb les amigues, teníem cine, hi havia de tot. Ja et dic era un poble gran (no com Reus, però gran...).

Com us vau conèixer amb el Pere Ramon?

Doncs va arribar la Festa Major i la Leonor i l'Antònio, ens van dir "Va, arregleu-vos que anirem a fer el vermut a Cal Rito!" i a la tarda i a la nit vam anar al ball. La veritat és que tots dos sempre es van portar molt bé amb nosaltres, me'ls estimo molt! Doncs resulta que la Leonor volia que el Pere Ramon ens fes una foto amb ells (l'Antònio i la Leonor). Després el Pere Ramon anava venint al Coll de la Batalla a veure'm plegar avellanes... I la Leonor em deia "Ves-hi Manoli, que és un bon xiquet! És un bon partit!" I, la veritat, amb l'edat que jo tenia no estava massa per la labor..., però a l'any següent que vam tornar a venir vam fer una castanyada a aquesta casa (que aleshores era vella...) Van venir la Roser del Manyo, l'Anna Mari de cal Bodro... i la Pili del Llampec (que m'acompanyava perquè em donessin permís els meus pares...) érem una bona colla i un dia vam anar al cine..., i bé! Ens vam conèixer així...

Després, el Ricard Llampec va agafar el Pere Ramon i una colla, amb el Mercedes, i, apa! per avall cap a Úbeda, per venir a veure'm a mi, a festejar! Això ja va ser l'any 1978.

Va ser aleshores, com que el meu cunyat Joan s'havia quedat sense feina, el Pere Ramon ens va trobar feina a la Paqui i a mi, en un restaurant de Cambrils (La Gavina); i al Joan també n'hi va trobar. El Pere Ramon va pensar "Si li busco feina a la cunyada, donaran permís a la petita per venir!" ja que sola, a mi, no m'haurien donat permís els pares per venir.

I us vau casar i vau venir a viure a aquesta casa...

En dos anys ens vam casar tres germanes. Jo en tenia 21 i el Pere Ramon 29. Aleshores jo no treballava, bé, anava a l'avellana i a l'oliva amb l'Antònio i la Leonor, igual. Però quan va néixer el David ja no hi vaig anar més. I quan el David ja va tenir dos anys, va ser quan em vaig treure el carnet de conduir...

Jo recordo aquesta període! Venies a la botiga de la mare i anaves explicant el llarg i complicat procés...

Jo soc molt nerviosa! Molt! només veure com pujava l'examinador al cotxe..., és que no veia res!!! El Joan Maria Mora el recordo molt, no hi ha cap dia que no me'n recordi d'ell!!! A mi em va explicar moltes coses de Vilaplana, realment és una persona que me l'estimaré sempre molt! Pensa que va ser l'últim carnet de conduir que va donar a Vilaplana! Recordo que li deia a sa mare "Ves i posa una espelma a la Mare de Déu perquè es tregui el carnet la Ma-

noli! Perquè jo sé que ho sap i que sap conduir!" De fet, ell em va dir "Manoli, jo t'ensenyaré a conduir, no a aprovar" i jo li deia "Perquè vull conduir? Si només vull anar a Reus?" i ara penso que si em vegés des d'allà on és...!!!

A examinar-me hi vaig anar un munt de vegades. Jo li deia la Joan Maria que ja no hi volia anar més! Però ell se'm presentava davant de casa, amb la moto i "Vinga, puja que anem a examinar-te! Que el Pere Ramon m'ha donat permís!" La veritat és que tant el Joan Maria com la Maria Mercè es van portar molt bé amb mi!!! Jo estava desesperada i a més econòmicament perquè jo no treballava i calia anar renovant papers per examinar-me de nou... És la malaltia més grossa que jo he passat a la meua vida!!! Però el bo és que jo portava el cotxe amb el Joan Maria per tot arreu, la mar de bé! Però quan arribava l'examinador, agafava la carpeta i es posava darrere..., jo deia una altra vegada

FARMÀCIA

M. TERESA HUGUET VILELLA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@coft.cat

GAUDÍ

Centre de Reconeixements
Màdics - Psicòtècnics

Permisos de
conduir i armes

Certificats
mèdics d'aptitud
esportiva

Certificats
mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS

Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57

www.centresmedicsbonet.com
reus@centresmedicsbonet.com

Tramitació gratuïta de la
renovació del permís de
conduir

L'esperver
Restaurant

C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157

www.esparver.com

f / EsparverRestaurant

que no! Pensa que el dia que em va dir que havia aprovat, jo ni m'ho creia! Em pensava que no el tindria mai!!! em va costar molt, però l'he amortitzat ben amortitzat!!! De totes les que se'l van treure amb la meva edat, em sembla que he estat la que més l'ha amortitzat!

I, mira, ara puc dir que jo sempre he anat en cotxe, a tot arreu. Això i el fet que el Pere Ramon no té carnet... Ara, també et dic una cosa: Em fa falta, eh? Si ve ell, vaig tranquil·la, sola em fa l'efecte que no sé anar pels llocs... Estic acostumada a que vingui sempre amb mi! Vagi on vagi, ell em fa de copilot! (riu)

I et vas comprar el cotxe i t'has fet un fart de fer quilòmetres...

Sí, un Seat Panda Marbella, i no el vaig ratllar mai! En canvi el d'ara ja l'hi tinc més, deuen ser coses de l'edat...! vaig començar a anar a treballar al repe-

tidor, fins fa un any i escaig, hivern i estiu, un dia a la setmana. Treballava 8 hores a la Unió, feia la casa de la Vila i anava al Repetidor. He treballat de valent i he acompanyat la Vanessa i el David a tot arreu, al Conservatori, a tocar, al Col·legi, a La Mussara... a l'hora que fos, hi havia dies que feia vuit viatges! A mi no m'han reglat res, eh! Entre la Matilde i jo, crec que hem estat les dues persones que hem fet més quilòmetres del poble. Però he de dir que de tots dos fills n'he estat molt contenta i sempre han comptat amb naltros per a tot, han estudiat, s'han esforçat molt sempre i tot i que he cridat molt, n'estic molt orgullosa! Sempre els hi vam dir que ens esforçaríem tant com poguéssim perquè no els faltés res... Jo no vaig tenir l'oportunitat de poder estudiar i m'hauria agradat molt poder fer-ho, era una altra època i vam haver de treballar.

Tot i que el meu record de la infància no és pas dolent, sinó molt bo!

Parlant dels fills, ara t'has trobat amb el David igual que tu et vas trobar quan eres jove...

El David va acabar la carrera. Es va posar a treballar a l'Hospital de Reus, amb Dragados. Però abans d'acabar l'obra ja ens anava dient que el futur no el veia massa clar, s'ensumava la crisi i que hauria de marxar fora. Per això va decidir anar a Anglaterra a aprendre l'anglès. S'ho va buscar tot ell..., i al començament va ser una mica dur, a Portsmouth... Però com va anar veient que allí hi havia feina, va començar a treballar i d'això ja en fa vuit anys!

I que sents tu, veient que a ells li ha passat una cosa similar al que et va passa tu?

Jo l'enoyo molt perquè va haver de marxar, però parlem sovint i va veint de tant en tant. Ara entenc a ma mare que plorava quan jo vaig marxar d'Andalusia. El David diu que, quan torna, torna a Casa Nostra; com jo, que no puc renunciar a les meves arrels, però que estic molt contenta de viure aquí, on m'he guanyat molt bé la vida treballant de valent. Però el cert és que l'oportunitat la vaig tenir! Tot i que no m'han regalat res, sempre he hagut de treballar! Penso que no hi hauria d'haver fronteres. Crec que només es tracta de respectar, com jo ho vaig fer amb Catalunya. Com ara, amb la Independència, si ens hem de fer independents, jo seré la primera! Però no puc renunciar al què jo he estat. Si em fas triar on quedar-me, jo et diré que aquí, és clar! No hi tornaria allí, tot i que hi tinc la mare i una germana! Jo ja tinc la meua vida aquí.

■ ■ ■

Ara també imprimim en digital!!!

Ideal per a tiratges curts a partir d'1 exemplar

Av. Marià Fortuny 60-64 - 43204 **REUS**
Telèfon 977 345 563 - Mòbil 670 253 264
sbmartsgraf@gmail.com

IN MEMORIAM A XAVIER JOANPERE OLIVÉ

■ *La Redacció*

L'article de Xavier Joanpere Olivé *Una escola de la Ignorància* es va publicar a la revista número 21 de Lo Pedrís. Es va fer una edició monogràfica sobre una aproximació històrica de l'Escola a Vilaplana amb motiu de la seva reobertura l'any 2005, després d'estar onze anys tancada.

El Xavier ens va fer arribar el text que ara reeditem en memòria seva. Ho fem així perquè creiem que té un gran valor testimonial d'una època escolar de memòria infausta. Aquest article serà el primer d'una sèrie d'escrits que alguns dels seus amics i la redacció li hem dedicat com a homenatge particular per aquest número 78 de Nadal de 2019.

Des de la redacció, i a títol pòstum, li agraïm al Xavier les col·laboracions reeixides, amb alt contingut reivindicatiu i ètic, que ens feia arribar al llarg de tants anys cada vegada que li demanàvem. I ens solidaritzem amb el dolor dels seus familiars, amics i companys per la seva sentida pèrdua.

UNA ESCOLA DE LA IGNORÀNCIA

Xavier Joanpere Olivé.

L'obligatorietat em va portar a l'escola als cinc anys situada a dos carrers de casa meva. Obligacions, disciplina marcial idioma castellà, mesos de Maria, catolicisme obligatori, pallisses, càstigs i sobretot l'absència de sentit pedagògic és el que vaig trobar.

Aviat vaig entendre que la submissió era l'únic que es pretenia de nosaltres. Asseguts en fileres de dos, tots de cara a unes autoritats que en fotografia ens miraven des d'uns engroguts marcs de fusta i vigilaven com aquells mestres intentaven fer de nosaltres uns espanyols nacional catòlics. M'alterava molt veure les pallisses indiscriminades a companys que tenien moltes dificultats per l'aprenentatge. També tinc en el record la rebel·lia d'alguns alumnes més grans que s'enfrontaven al mestre quan aquest deixava anar la seva còlera indiscriminada per qual·sevol qüestió que ell entenia com a indisciplina.

Allò era una presó de menors sense cap protecció per l'alumnat. Una llengua estranya, una història falsa, una religió submissa, les enciclopèdies Alvarez, el general Moscardó, etc. etc. Això era una constant en totes les escoles nacionals sota el règim de Franco, fins i tot explica la pedagoga Marta Mata que prop de casa seva, on hi havia una escola, el lloro del veí va aprendre a dir "SILENCIO", sense cap mena de dubte la paraula més emprada per aquells mestres que voluntària o involuntàriament es varen veure obligats a fer aquella penosa tasca d'intentar esborrar la intel·ligència a varies generacions.

D'aquell temps però, també recordo l'hora d'amistat al pati quan no hi havia càstigs, els partits de futbol, la complicitat entre els alumnes a l'hora d'encobrir alguna situació difícil d'algun company. Tota aquella recerca constant d'informació i formació que difícilment trobaves a l'escola. Els anys netegen els records i passat el temps reconec que aquella escola va fomentar en mi l'agnosticisme i l'interès per les idees llibertàries i antimilitaristes amb les quals m'he identificat sempre. En el record gràfic i positiu i posaria una lectura compartida amb el Pitxi, un gol del Guillermo, un cigarret clandestí amb el Tomàs, la rebel·lia del Pere Ramon, l'excel·lent acollida que em varen fer quan vaig anar a estudiar a l'Aleixar o els intents per millorar la nostra cultura del mestre Joan Espuny. En la incomprensió destacaria la meva impotència quan el mestre escridassava a qual·sevol alumne, especialment a l'indefens Joan Vernet.

Fins a la victòria sempre, company!

Jaume Salvat Salvat

Amb el Xavier hem fet coses, moltes coses, és el que tenim els catalans que de coses en fem i no és pas d'ara. Amb el Xavier, m'hi he fet gran. Ha estat el meu germà, amic incondicional, confident i a cops mestre. El meu germà gran que em va ensenyar les coses de la vida. L'amic incondicional que m'escoltava i donava resposta a les meves contradiccions.

Mestre d'amor i de cançons, amb ell vaig descobrir ja no sé quants cantautors i, amb les cançons, la poesia, aquella arma carregada de futur. La força de la paraula per lluitar contra la injustícia. La lluita persistent, una constant. Però també n'hi havia una altra, de constant: amb el Xavier m'ho he passat molt bé, no hi ha persona al món que m'hagi fet riure tant.

I entre lluites i rialles, les confidències: "He vist una noia a Reus que està boníssima, és preciosa, ulls blaus, cabells rinxolats, rossa, perfecta". La Montserrat, la seva estimada Montserrat, que es va deixar entabanar com ens hem deixat entabanar tots els seus amics.

Ell deia que era un més, però ell feia més que un i el trobarem a faltar, i tant que el trobarem a faltar! Però que vagin en compte que quan el Xavier es fixava un objectiu no parava fins a aconseguir-ho, ara ens costarà més, però ens en sortirem.

L'any 1979, vet aquí que ja fa 40 anys, una colla d'amics ens vam autodenominar Col·lectiu Llibertari de Vilaplana que, com ell deia, estava afiliat al MAI, (Moviment Anarquista Internacional), una organització inexistent però que tocava els trons a aquells que ens agradava que els toqués. El Xavier també era així.

Col·lectiu, tots junts som més forts i anirem més lluny i Llibertari, la llibertat és innegociable, sense cadesnes, per tothom. Xavier encara hi som

i encara ens sentim Col·lectiu i Llibertaris. *"en mi pueblo sin pretensión tengo mala reputación..."*.

Hi ha qui diu que amb l'edat canviem, però hi ha coses que no canvien tant. Amb el Xavier tot era i es feia possible, això no ha canviat. Era possible fer venir el Paco Ibañez i el Moustaki o a qui es proposés a Vilaplana, al mateix temps que confiava que tota la gent passaria per taquilla anant a un concert a l'aire lliure, al mig del Bosc de l'Olla, sense ser en un recinte tancat! Hi vam perdre les orelles però vam guanyar un grapat d'amics.

El Xavier va convertir Vilaplana en el centre del Món. I, a Vilaplana i al tros, ell era feliç. Com era feliç amb els viatges i les aventures solidàries. El seu pare, el Ramiro, deia sentències sàvies de la gent de la terra: "Les pedres no es troben, les persones sí". Hi ha qui diu que d'amics se'n fan pocs, no és el cas del Xavier que els col·leccionava a grapats.

La Paquita, la mare, les deia de dona forta, senzilla i en lluita constant per sobreviure en uns temps on res anava de cara: "Què bé que estem quan estem bé", un mantra que ens haurem de repetir sovint i gaudir de les bones estones, aquelles que ens generen les persones que estimem i que es donen tant en l'amor com en la lluita.

Pel Xavier la felicitat era en la lluita, en el compromís, en els amics, i en la família sempre present: la Montserrat, esposa, amant i amiga eterna; les seves filles la Mar i la Montsant, dones, d'esquerres, de nació oprimida i lliures. Ell era més que un amic pels amics i li agradava la conversa. Ben bé ho sabem els de la Colla, l'altra família, l'escolliada, la que hem fet perquè hem volgut i amb la que ens sentim units pel *pegamento* més persistent de tots, el de l'amistat sense condicions.

Autodidacta i divertit com pocs, de

memòria imponent, i precís en les descripcions i les afirmacions, xerrar amb ell sempre va ser un plaer (*com costa parlar en passat!*).

Quants de vosaltres no heu passat per ca la Bonica? Quants de vosaltres no heu menjat pebrots i albergínies escalivades al mas de la Selva? Quants no heu passejat llargues estones o heu compartit taula en algun indret? I quants no ho heu fet? Els amics del Xavier són molts, com moltes són les lluites.

No hi ha lluita per les llibertats en les quals el Xavier no hagi tingut un paper destacat: l'objecció de consciència, la lluita antinuclear, les revolucions llatinoamericanes, la lluita per la independència, el referèndum....i les que em deixo.

El Xavier era de no parar, de no tenir un no per ningú i el seu compromís era arreu, de la carretera de la Selva a Llatinoamèrica, del local al global, Construint República, Procés Constituent, Cultura i Solidaritat, Agenda Llatinoamericana, i recentment, com no podia ser d'altra manera Fridays for future.

Xavier ens has deixat amb el peu al carrer i ens acompanyarà sempre el testimoni personal i el teu missatge d'optimisme permanent que ens recorda que no hi ha causes perdudes sinó causes pendents. Agafem el testimoni

I amb el puny alçat cridem: fins a la victòria sempre, company!

"Habrà un dia en que todos al levantar la vista veremos una tierra que ponga libertad". Canto a la Libertad, José Antonio Labordeta.

• • •

Que tinguís sort, que tinguem sort, Xavier

Pitxi

La matinada del tres d'octubre em vaig desvetllar inquiet. Tenia la ment convulsa i, alhora, estranyament serena. Aquella mateixa nit tan negra, quan feia poc que havia anat a dormir dolgut per la mort del Xavier, en el fons ja sabia que m'aixecaria dessonillat per acomiadar-me a soles d'ell.

Ell i jo, jo i ell, tot sols, per última vegada íntimament. Quina putada que em deixés, que ens deixés, així de cop, com l'espetec invisible d'un tro devastador, sense poder dir-li adéu. Vaig percebre que volia, que necessitava, dir-li tantes coses. Però no sabia com fer-ho. Estava fotut i trasbalsat per la pèrdua del meu gran amic.

Vaig baixar a l'estudi, vaig posar-me davant la pantalla de l'ordinador i vaig plorar de ràbia, de tristesa, d'enyor. Només m'alleugeriria pensar que ens havia deixat sobtadament sense patir i que havia passat els últims moments lluitant a les barricades per les causes pendents com sempre. Em consolava tenir la certesa d'haver tingut la sort de compartir una amistat sense límits tota la vida. No podia fer-me a la idea que no el veuria més. M'hi negava i persistia a passar-lo de nou pel cor. Deambulava per una mena de tsunami emocional, però no volia recordar-lo amb pena, sinó amb aquella alegria de viure, entusiasme i resiliència que ell tenia i que em va encomanar, des que érem nens. Estava convençut que voldria que l'evoqués així.

El primer record íntim que tinc del Xavier es remunta lluny, molt lluny. Va ser un dia fred de gener que em va descobrir que els Reigs Mags no eren ni tan Reis ni tan Mags com em semblava. Quina desil·lusió! Sempre li recordava —Nen, cabró, quina putada em vas fer, eh. I ell, el molt puta, feia una rialleta per sota del nas, aguditzava la mirada i em donava un copet fraternal a l'esquena. Una altra evocació primerenca que conservo no és meva sinó que la recordo per ell. M'explicava que un dia estàvem asseguts en un banc del pati de l'escola. Érem petits i feia poc que s'havia mort el meu pare. Em deia que li vaig

explicar que m'havia caigut una dent i que me la guardava sota el coixí com un tresor. I que la custodiava perquè si una nit baixava l'Àngel de la Guarda podia trobar-la i que així ja podria demanar-li, càndidament, un desig: veure el meu pare de nou. No va dir res, només va escoltar-me amb tendresa.

També guardo a la memòria aquells anys de complicitat fraterna a l'escola de Vilaplana quan compartíem el que anomenàvem *Lectures Silencioses*. Fèiem veure que llegíem perquè els alumnes que havien de continuar la lectura en veu alta per la resta de la classe es quedés en blanc. Ens agradava desobeir el mestre, aixecar el galliner i riure a la poca com a ximplets. O el record d'aquell dia fred i preciós d'hivern en què em va ensenyar a esporgar avellaners al meu tros del *Garrigot*, mentre un petit pit-roig, que ens feia companyia, picotejava la terra cavada per menjar cucs. Com s'estimava aquesta terra el Xavier! I què dir d'aquells anys tan alliçonadors i combatius al vell cafè de cal Ritu, on discutiem com capgirar les injustícies del món. O de quan ens va deixar l'avió rumb a París per contractar el George Moustaki, mentre veíem desorientats i feliços *La Dama i el Rodamon* en un vell cine de Barcelona. Són tants els records que se m'arrombollen a la ment i no acabaria mai, mai.

M'era tan balsàmic recordar fragments de vida compartits amb el Xavier, que continuava parlant amb ell. Per això vaig gravar un fragment del conte *Rocco e il suo amico* que feia dos anys que li havia dedicat al Xavier. Mentre el llegia, em feia l'efecte que si li xiuxiuejava a cau d'orella, encara que ell no hi fos present, potser podria escoltar-me. Li llegia perquè recordava que m'havia dit que li havia agradat molt aquell conte tan nostre. Ell, el molt murri, sempre sabia com motivar-me, engatusar-me, fer-me riure... I ho feia com pocs. Era únic amb això. I si no, pregunteu-ho al seu millor amic, el Jaume Ritu.

Després, encara de negra nit, vaig escoltar el CD *Res no és mesquí* d'en

Joan Manuel Serrat que tan m'inspira i relaxa. Poc després que morís la meva mare l'escoltava amb delit i obsessivament perquè, al marge d'agradar-me molt aquelles cançons senzilles i tendres, em servien per alleugerir la pena. Suposava que entre aquelles peces n'hi havia alguna que al Xavier potser li agradaria escoltar de nou. Intuïa que n'hi havia una d'especial que feia molt per ell. Aquella que Serrat dedica al mateix poeta Papasseit. Potser perquè, per a mi, hi ha imatges del poema que m'evoquen el Xavier anarquista de la nostra etapa formativa, lluminosa, contestatària... que vam compartir de joves.

Per això l'endemà al matí, amb un cel net i clar, en l'emotiu i multitudinari funeral del Xavier, vaig voler compartir aquest poema-cançó d'en Serrat amb familiars, amics, coneguts... i que vaig recitar en memòria seva.

*No soc modest/ estic enamorat/
d'aquest ulls meus petits/ que esgarden
el lluny/ i del meu front tan alt/ que ho és
per tant que pensa./ No vull agrair res per-
què no he tingut mestre./(...)*

*Jo no vull allistar-me/ sota de cap
bandera/ de la divina acràcia/ seré ara el
glossador /de l'acràcia impossible/ en la
vida dels homes/ que no senten desig
d'una era millor./*

*I el que penseu de mi/ no m'interessa
gens. (...)*

Per això, com a mostra d'afecte, pel coratjós company de l'ànima, quan vaig acabar de llegir-lo, vaig alçar el puny esquerre per retre-li tots els honors, per dir-li adéu amb el cor i per desitjar-li sort.

Fins sempre, benivolgut company! Que tinguís sort, que tinguem sort, estimat AMIC XAVIER!

Per Xavier Joanpere Olivé, el fill de la Paquita i del Ramiro, amic i germà amb afecte. Pitxi, 1 de desembre de 2019

• • •

L'àmplia i duradora petjada d'en Xavier Joanpere

Arcadi Oliveres

Resulta molt dur saber que haurem de viure sense l'imprescindible Xavier Joanpere, l'home de les idees fructíferes i lliures, del permanent bon humor, del conreu de l'amistat, de la militància que no es deixa, de la fidelitat a les causes pendents, de la revolta permanent, de l'anarquisme comunitari, de la solidaritat diària i immediata i de les utopies sempre assolibles.

La seva dona, la Montserrat Foraster, en un acte de comiat memorable i preciós ens va obrir el seu cor per tal d'assabentar-nos de detalls vitals d'en Xavier, compartits amb ella mateixa, amb la Mar i amb la Montsant.

Llavors, tots ens en sentirem família. Més tard, ja a Vilaplana, amb el rerefons de casa seva i de cara a la Mussara, en quina preservació en Xavier tant s'hi havia implicat, contemplarem un bon tros de la seva terra, símbol dels amples territoris que incansablement va recórrer en favor dels seus propòsits humanistes i sobretot humans.

En Xavier Joanpere fou una persona que de la cultura en va fer una eina, dels àpats vida compartida, de la rebel·lió quelcom versemblant, de la lluita per les llibertats una norma, i del Mas Enric un lloc de respecte i de memòria. Va saber practicar també, amb habilitat, la clandestinitat de les causes justes com ens va demostrar l'1 d'octubre de 2017. El tinc present a l'Agenda Llatinoamericana, en les reunions del Procés Constituent, en actes del Bravi-um i en alguna calçotada, però sobretot

el tinc present en les seves trucades, sempre acompanyades de propostes, suggeriments i idees brillants farcides d'explicacions i de compromisos possibles.

Després del seu traspàs he pogut llegir el seu article "Les causes pendents", publicat a l'Agenda Llatinoamericana de l'any 2001 que resulta ésser una panoràmica mundial de perfecta actualitat i, malgrat el temps transcorregut, ben premonitòries. Hi surten, en poques paraules, els grans reptes de la fam, l'espoli dels països empobrits, la pena de mort, la condició de la dona, la indústria armamentística, les mines antipersona, l'explotació infantil, les migracions forçades i impedides i els pobles oprimits sense el dret d'autodeterminació. Hi responsabilitza – i aquí coincideix amb Pere Casaldàliga, – al neoliberalisme, a les grans transnacionals i als organismes internacionals. Però, sense abandonar mai la seva visió esperançada de les coses proposa una sensibilització de les poblacions enfront d'unes consciències endormiscades, la vigilància dels nostres hàbits socials, el progrés de la cultura de pau, un intercanvi respectuós amb el medi, la implicació en els afers socials. La combinació de la denúncia amb la cooperació forma part fonamental de les iniciatives de transformació.

Uns anys més endavant, pel novembre de 2008 i en una entrevista per Lo Pedris, butlletí trimestral de Vilaplana, en Xavier, ens desvetlla com el seu

caràcter es va anar forjant en la rèplica a les maneres de fer de l'escola, a la forma d'entendre la religió, i textualment "a la pressió d'un feixisme que no s'acabava mai". També ens indica com esdevé cooperant internacional al veure el comportament de les grans empreses que representen la nova creu i l'espasa dels temps del colonialisme. Donant fe de la vinculació entre el local i el global, en les seves opinions s'enllaça aquesta visió més mundial amb el seu compromís igualment proper.

Per concloure em cal esmentar dues frases seves que apareixen en els articles referenciats. Ens diu primer en l'Agenda Llatinoamericana, que les causes pendents restaran mentre les tinguem a la memòria. Per descomptat és feina nostra, i en la seva absència, assumir totes aquelles en les que ben justament es va implicar. I al llegir Lo Pedris, em trenca el cor veure-li dir que "Només li interessa, quan es mira al mirall cada matí, no sentir-se avergonyit de la imatge que hi veu reflectida, per no haver fet prou". Has fet ben bé prou Xavier, molt més del que et pertocava. Moltes i moltes gràcies.

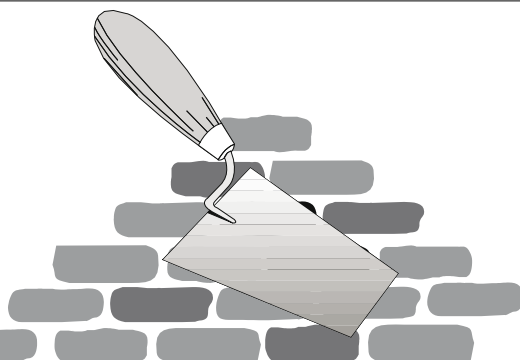
Sant Cugat del Vallès,
12 de novembre de 2019.

• • •

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

Recordant l'amic Xavier Joanpere Olivé

Carme Puig Antich

Deuria ser cap al principi dels anys noranta que vaig rebre una trucada del Xavier per demanar-me si era possible entrevistar-me a mi o a alguna de les meves germanes a Punt 6 Ràdio de Reus. Segurament era al principi de la primavera, coincidint amb l'aniversari de l'assassinat del meu germà Salvador. El seu to de veu i la manera de parlar-me em va inspirar una confiança total, de manera que de seguida li vaig dir que no hi havia cap problema. Vam posar-nos d'acord en el dia que seria millor per trobar-nos i la meua germana Imma i jo vam viatjar fins a Reus. Allí, en una habitació més aviat petita i al voltant d'una taula vam fer l'enregistrament que dies més tard es va emetre per l'emissora.

El Xavier anava preguntant i estirant-nos de la llengua. Vam reviuir els fets dolorosos d'aquells dies de 1973 i 1974. Ell, amb molt de tacte, va compartir aquest sentiment, fet de ràbia i nostàlgia, i així vam establir una relació plena d'afecte que va durar anys.

A partir d'aquell moment, el Xavier es posava en contacte amb mi cada dos de març, no se n'oblidava mai, i en altres dates com Sant Jordi, cap d'any, etc. De tant en tant, quan venia a Barcelona, quedàvem per xerrar una estona. Ell m'explicava les seves activitats, les lluites inacabables per tot el món, els viatges inspirats per la seva infinita solidaritat i una bona quantitat de projectes que el feien viure amb plenitud.

A través d'ell vaig conèixer la realitat de Guatemala, Nicaragua i d'alguns països africans.

Era una persona d'una generositat immensa, sempre compromesa amb les causes de la gent més desvalguda, d'una gran bondat i d'una intel·ligència que s'expressava de forma seriosa i tranquil·la, d'una amenitat que feia que te l'escoltessis amb tota l'atenció. A més, el seu sentit de l'humor li feia explicar anècdotes divertides i formes de reaccionar davant de situacions sorprenents que ell mateix havia viscut.

Ell sempre s'interessava per tot el que tenia relació amb la família Puig. Preguntava per les meves germanes i per tots els actes que es feien en record del Salvador. També va seguir amb molt d'interès els passos que al llarg dels anys hem anat fent per aconseguir la reparació de la memòria del nostre germà, sobretot les dues peticions de revisió del judici i el procés que es va obrir a Argentina amb les víctimes del franquisme i que encara resta obert. Jo el posava al corrent dels llibres i altres publicacions que anaven apareixent al llarg dels anys.

L'última vegada que ens vam veure va ser l'abril d'aquest mateix any. El "Col·lectiu 25 d'abril" de La Selva del Camp va organitzar una xerrada sobre el Salvador dintre el cicle "Prou feixisme". El Xavier i jo, a dalt de l'escenari del teatre de "La Defensa Agrària", vam protagonitzar una llarga conver-

sa en què ell em donava peu a que jo expliqués tantes coses que tinc dintre meu pel que fa a la història del meu germà. Recordo que va ser una vetllada entranyable per la manera com em donava confiança en les seves preguntes i intervencions. Per això vaig poder compartir amb aquell públic magnífic tants de fets protagonitzats pel Salvador i viscuts per les meves germanes i per mi mateixa.

Del Xavier, sempre em quedarà una imatge molt viva. El record dels seus ulls penetrants i de la seva veu segura em continuaran acompanyant. Mentre el recordi, la seva vitalitat per a mi continuarà intacta.

• • •

C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

Xavier Joanpere, company i amic, per sempre!

Jaume Soler i Pastells

Amb en Xavier de Reus –de Vilaplana, si us plau!– ens vam conèixer a finals del 1992. La Gabriela Serra va ser la responsable directa de la nostra primera trobada. La “quefa” havia fet una llarga estada a Guatemala per coordinar les Brigades de Pau, fugint del pactes postfranquistes amb les consegüents renúncies de la pretesa esquerra –règim del 78 en diem ara– tot cercant praxis més coherents amb la seva militància revolucionària.

La Gabriela un cop tornada a casa, estava abocada en el camp de la solidaritat internacional. En aquell precís moment organitzava una delegació d'observadors sobre la situació dels DDHH al seu país d'adopció i maldava per sortir de la sagnia repressora de més de 30 anys, “Visita por tierra a las Comunidades de Población en Resistència-CPR–de la Sierra y el IXCAN”.

Una vintena de catalans i catalanes, d'orígens, compromisos i militàncies diverses i alhora complementàries, ens hi vam embarcar per integrar-nos tot seguit en una delegació àmplia de més de 250 persones d'arreu. Tothom compartia el compromís frisós per les causes pendents. En Xavier el primer.

Aquella experiència col·lectiva d'un parell de setmanes del febrer del 1993 ens va marcar a tots per a sempre. Vam descobrir, amb una intensitat increïble, la realitat escruixidora de les comunitats maies perseguides i massacrades durant anys pel sol fet de ser-ho i per l'“absurda” voluntat de ser respectades en els seus drets de persones. Un cop passat per l'enclusa del dolor i la tendresa d'altri d'aquell escamot improvisat de companys de lluites compartides, en va sortir també un grup de amics que es necessitaven.

En Xavier, pel seu tarannà serè, per la seva bonhomia, pel seu sentit de l'humor tan peculiar, per la seva capacitat innata de deixar-se amarar per tot i per tothom, va ser des del primer

moment una peça fonamental en aquest capítol de rebels amb voluntat transformadora.

En Xavier tenia la virtut de la ductilitat –tan imprescindible com escassa– en les relacions personals i socials. D'entre les persones que he conegut ha estat una de les més alliberades del mal pervers i destructor del sectarisme. Ferm com pocs en la seves conviccions i tanmateix obert sempre a totes les aportacions.

Els que hagueu tingut la sort de compartir més temps i terròs amb ell i per tant li coneixeu amb més amplitud i profunditat els seus estímuls vitals assenyaleu-me, si podeu, un sol camp de lluita on en Xavier en els seus 60 anys de compromís no hagués posat els seus peus per deixar-hi una petja positiva.

Cada trobada –o cada topada– era per a ell un estímul intel·lectual, polític, de relacions personals. L'anarquisme, com a llavor primerenca, el va marcar sempre i li va aportar un estol de complicitats sòlides que va fer compatibles sempre amb altres àmbits de pensament i de lluita. Recordeu –ni que sigui anecdoticament– el seu llistat d'amics bisbes, capellans i monges. Per ell només hi havia una premissa: coherència en els valors i les accions de transformació!

La divisa republicana –Llibertat, Igualtat i Fraternitat– era el seu nord compartit. I la lluita per la Pau, la Justícia, la Solidaritat els camins que calia fressar. Lluita social, esperit ecologista, compromís nacional, antiimperialisme militant... han estat conjuminades en funció del moment i les necessitats i han conviscut permanentment en la seva agenda vital. Mai com a tics de moda... Sempre com a compromís de militància. Sempre!

I les contradiccions...? D'entrada qui n'estigui exempt que faci la primera crítica. Jo no puc pas. És ben cert, tothom en té i les portarem sempre

a sobre. Obviar-les és d'estúpids i quedar-hi clavats acríticament és de febles. Al cap i a la fi l'esquizofrènia –en la seva vessant política– és l'estat inevitable d'un revolucionari. Només si assumim conscientment les contradiccions entre els nostres objectius de transformació i les nostres capacitats reals –personals i col·lectives– podrem evitar el mal major, la catatonia que el sistema desitja i impulsa.

En aquest breu moment de record, Xavier, reivindico la teva aportació. No dubtis pas mai –un mai que no sé dir amb paraules ni acotar temporalment ni conceptual– que el que ens has aportat mentre hem compartit anhels i terròs ha estat molt. Ens has ajudat a fer de la lluita no pas un càstig d'obligació sinó un estímul per intentar viure en plenitud.

Lluny de transcendentalismes eixorcs i afalacs de conveniència continuo reivindicant i aprofitant la teva herència personal, ideològica i de militant per seguir fent de les preteses causes perdudes unes causes pendents per les quals val la pena viure fins i tot més enllà de la mort.

Xavier de Vilaplana, company i amic, gràcies! Arbúcies, 26 de novembre del 2019

• • •

**Les Brases
de Ca l'Olla**
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

A peu de carrer

Àngels Paixà i Joan Ribes

Se'm fa difícil parlar d'algú quan aquesta persona no la tinc davant, el no poder contrastar la conversa, i sobretot, el respecte a qui van dirigides aquestes paraules, encara m'ho fa més difícil.

Però en aquest cas tot el que puguem dir del Xavier seran bones paraules.

Ell era una persona compromesa i lluitadora, de caràcter afable i amb un to de veu que et convidava a escoltar les seves converses, sempre hi havia molta part de raó i sobretot molta sinceritat.

De totes les seves lluites, tots ens sabem de com era d'insistent perquè no quedessin en l'oblit, del seu compromís amb les lluites del carrer, defensor de les injustícies, el primer. Xavier, ens has deixat el llistó molt alt, tenim l'obligació moral de que totes aquestes CAUSES no es quedin perdudes pel camí. El meu compromís personal el tens.

El destí et tenia guardat una data molt significativa amb tot el moviment de lluites compartides. Tot i que aquest destí ens hagi fet una mala jugada, l'1 d'octubre estarà marcat per la teva marxa, que a peu de carrer, des d'on ens has ensenyat que és on es guanyen les batalles, aquest 1 d'octubre estarà emmarcat amb el puny alçat.

El destí t'ha fet lliure, i com sempre tu has estat passant dels convencionalismes de la vida i si més no el destí t'està lliurant de moltes enrabiades que el dia a dia ens dona de tot això que compartíem junts.

Tu hi eres sempre, sempre, sense buscar càdira, sense compensacions, treballant com una formigueta, donant un cop de mà a qui te'l demanava. La gent del Camp tenim un crit: Gent del Camp... Tu has estat un Homenàs del Camp, un llamp de referència per continuar el nostre obligat camí.

No ens queda una altra que seguir caminant. No volem tenir cap CAUSA perduda perquè totes són CAUSES PENDENTS.

Ara més que mai, em miro les parets de casa amb tendresa, les cuido amb tota delicadesa, vull conservar el teu color tot el temps del món.

Gràcies i mil gràcies per tot el que ens has ensenyat!!

• • •

Xavier Joanpere, un amic que ha marxat

Paco Xammar

Hola, Xavier, has marxat sense haver-nos avisat, (sens dubte perquè tu mateix no ho sabies. Però sabíem i sabies que tenies una malaltia molt traïdora. El teu cor tan gran et podia jugar una sorprenent jugada i així ha estat.)

La realitat és que som tan febles com una fulla, com una fulla moguda pel vent. Ni tu, ni nosaltres els teus amics, ho vam poder evitar.

Naixem a la vida pensant que la tenim per sempre, malgrat que sabem per experiència que no és així. Tard o d'hora la fulla cau de l'arbre, nosaltres també.

Costa perdre un amic com tu. Has deixat una gran buidor entre els molts, moltíssims amics que tenies. Transmeties vida, vitalitat, entusiasme, esperança als que tenies al teu entorn i no només a la teva família, també als molts amics que tenies en terres llunyanes, especialment d'Amèrica llatina (que bé que ho feies).

Al llarg de la teva vida has sabut pensar, realitat no freqüent, en persones que no coneixies, però que sabies que et necessitaven més enllà de les teves (nostres) fronteres. Elles i ells ni tan sols van poder agrair-te quan rebien el teu ajut.

Aquí patim l'extensa malaltia de l'egoisme. És una malaltia freqüent que tu no tenies. Aquí, (en el nostre país,) qui dona, normalment espera rebre un guany, un benefici. Tu donaves sense esperar-ne res.

Col·laboraves en el finançament de projectes solidaris, senzillament perquè sabies que altres persones ho necessitaven.

Sabies que un altre món és possible i, perquè n'estaves realment convençut, et comprometies. És a dir, el que creies ho feies. Això no és normal en la nostra societat corrupta pel capitalisme..

Aquesta coherència et feia admirable i per això, ara, la teva no-presència ha estat més dolorosa. El teu record ens estimula a seguir el difícil, però també gratificant camí de la solidaritat.

Davant una perllongada foscor de la nostra societat, en què se't valora pel que tens i no pel que dones, els teus fets expliquen com el dia del comiat vam omplir de gom a gom el recinte del tanatori. La nostra presència en aquest moment trist de la vida, especialment per a la teva família íntima, és mostra de l'agraïment per haver-te conegut. I ser un exemple a seguir.

Tant de bo, Xavier, la teva vida solidària, defensant les causes que tu portaves a terme amb tanta il·lusió i constància, ajudin moltes persones del nostre entorn a descobrir que un altre món és possible i (segueixin) seguim el camí que has fet.

• • •

Carta al company Xavier Joanpere

Xavier Ribalta

Hi ha dies que un voldria esborrar-los del calendari. Un d'ells seria aquest 2 d'octubre del 2019 quan la Mort va venir a buscar-te. La teva partida em deixa orfe i sumit en una profunda tristesa. Em costa creure que ja no podré compartir el pa de l'amistat escoltant els teus neguits i els teus consells. Que ja no gaudiré de l'escalfor de la teva companyia en els concerts arreu, als que sempre acudies encara que fossin lluny dels avellners de la teva estimada Vilaplana.

Amic-Company **Xavier Joanpere** Tu has estat un gran suport en la meua vida d'artista, el company de tants recitals que em vares acompanyar i a la ciutat de Reus, on més vegades he cantat gràcies al teu entusiasme presentat tots els treballs discogràfics. He comptat més de 15 vegades des d'aquell primer al **Bar la Palma**, un estiu farà més de quaranta anys, on ens vàrem conèixer iniciant la nostra fraternal i sincera **AMISTAD**, fins la darrera vegada farà un parell d'anys presentant juntament amb l'amic **Tony Batista** els *Cants i Encants* del poeta **Josep Piera** amb música del **Mestre Ramon Andreu** a la *Seu d'Òmnium Cultural* i que una vegada més vares organitzar omplint de gom a gom de persones que assistien a la teva convocatòria. Tu estaves sempre al capdavant del personatge invitat, aquest era secundari, el poble acudia a la crida del líder en que sense voler et vares convertir. Un líder al servei del seu poble, difícil de trobar en aquests temps de disbauxa pels que està travessant el nostre PAIS, aquesta terra "*la que no sabrà mai mentir*" com diu **Marius Torres** en el poema *La Ciutat Llunyana* que tant t'agradava recitar.

Si a cada poble de *Catalunya* hi hagués un **Xavier Joanpere** aquest seria un paradís cultural i de concòrdia, estimat i respectat per tothom.

Amb la teva companya **Montse** vares crear una gran família, dues filles meravelloses que estimaves amb aquest silenci tan personal, tan profund i una pila d'amics que avui també et ploraran i que de segur prendran el testimoni que has deixat en la teva partida, aixecant mes enllà, amb la mateixa fortalesa, coherència i dignitat aquests dos estàndards pels que vares lluitar tota la teua vida:

LA SENYERA I LA DE LA LLIBERTAT

Puerto de Vega (Astúrias)

Octubre 2019

• • •

Xavier Joanpere, amic

Martí Boada

Al Xavier el coneixia a través d'un company comú, en Jaume Soler, en Nic, alcalde sandinista de la vila d'Arbúcies. La nostra relació no fou presencial, atesa la distància geogràfica que separava els llocs on vivíem, ell a Vilaplana- Reus, jo a Sant Celoni, als peus del massís del Montseny. Des del primer moment que ens vàrem trobar es va palesar la nostra sintonia total a nivell humà, vehiculat a través del sentit del compromís. En la nostra relació, podríem dir que no ens veiem, però ens sabíem.

Vaig tenir l'oportunitat de tenir una vivència compartida al "tros", on va mostrar-me el seu entusiasme per la vida al camp i el sentiment d'afecte als arbres.

I sobretot sintonia total i solidaritat cap a qualsevol variable d'explotació humana. Una part important de la seva passió luitadora la va orientar a Centreamèrica, de maneja especial a Nicaragua, a Guatemala i particularment a Chiapas, a l'entorn del zapatisme. En aquest darrer punt fou on l'entorn relacional nostre ens va apropar més, atesos el meus vincles personals amb Mèxic, on he treballat des de l'ecologia i l'ecologisme dels del 1995. Justament aquest va ser l'any que vaig tenir l'oportunitat de conèixer personalment a Nelson Mandela, a Pretoria (Sudàfrica), en ocasió de la recollida de les seves mans del premi Global 500 de les Nacions Unides.

En aquest context sens dubte tan sorprenent com excepcional per a mi, vaig tenir l'oportunitat d'assumir i d'interioritzar pregonament la divisa ideològica i conceptual de l'estimat Xavier Joanpere: "les causes pendents".

Recordo la frase de Mandela que ens va manifestar amb el seu to amable, alhora revolucionària: "no oblideu mai que la "gran causa pendent" del futur de la humanitat, és sens dubte la lluita pel medi ambient, aquesta és la gran causa. Cal subvertir les formes de relació dels humans amb el Planeta, erradicar les formes d'explotació sense límits del capital, abolir el dret de cuixa del humans cap als recursos naturals".

Puc assegurar que em va canviar la vida, fou la caiguda del cavall, em va quedar clar que el compromís amb el Planeta és essencialment social. No és extasiar-se contemplativament amb la bellesa dels paisatges, neguitejar-se per l'os panda o estovar-se davant d'una rosella margenera. Sense renunciar a aquestes sensibilitats naturalístiques, però a la manera del Xavier, Mandela ens va obrir el ulls a la necessitat del compromís i a la lluita pel medi ambient. Un medi ambient agredit i empastifat, que ens ha portat a una crisi social i planetària sense antecedents coneguts, que ha portat a les NNUU a declarar l'emergència climàtica.

Global 500 de les NNUU

Campins, Baix Montseny. 3 de desembre 2019

• • •

A Xavier Joanpere i Olivé (1959 - 2019)

F. Xavier Tolosana Arriaga

Activista i Historiador

En Xavier ja no podrà llegir aquestes línies, però sí la seva família, amics i segurament gent que no el va conèixer. La meua aportació al seu record té a veure amb la seva activitat política però també personal i a que coneguéu una mica més a una persona internacionalista i solidaria amb les lluites dels més necessitats d'arreu del Món, però també amb la lluita per l'alliberament de la nostra nació així com per una defensa a ultrança dels Drets dels pobles i els Drets Humans, principis que mai va abandonar des d'unes posicions no violentes.

En Xavier, una persona humil, franca, de principis, rebutjava els partits i les ensenyes, internacionalista, solidari amb les lluites socials i de base, va ser un català de principis anarquistes i no a l'inrevés, matís que va mantenir durant la seva vida i que explica on el va trobar la mort.

Amb aquestes lletres vull retre homenatge al Xavier en un sentit polític i personal, el que fa que també recordi a en Josep Mariné Rabascall, fill de Vilaplana, persona que ens va ficar en contacte. El primer cop que ens vam trobar la seva salutació va ser "salut company".

El Josep i jo militàvem a IPC (Independentistes del Paísos Catalans) i a els CSPC (Comitès de Solidaritat amb els Patriotes Catalans), en un temps en que la repressió contra l'independentisme d'orientació marxista plantava cara a l'Estat Espanyol i a l'autonomisme català. Època en que els partits

espanyolistes i els catalans botiflers marcaven la línia política al nostre país i l'independentisme era minoritari i contrari a les conteses electorals.

En Xavier, d'orientació anarquista i originari de Vilaplana (Baix Camp) sempre ens va ajudar quan la repressió queia sobre l'independentisme, llavors conegut com a combatiu. Eren uns anys en que portar una pancarta amb el lema "Independència" o una estelada vermella podia comportar ser detingut i torturat o en que per cremar una bandera constitucional espanyola la pena era de 3 a 6 anys de presó. Caure en mans de la Policia significava sempre la tortura, ja fos a Via Laietana (Barcelona) o en ser portat a Madrid amb l'aplicació de la Llei Antiterrorista.

En Xavier, al desembre del 93 col·laborava a Punt 6 Ràdio on feia entrevistes a personatges compromesos amb lluites per la llibertat i els drets socials. A finals de setembre del mateix any vaig sortir de la presó i em va invitar a participar al seu programa de ràdio, li vaig dir que potser jo no era la persona més adient ja que no representava el discurs general dels altres presos de TLL que havien sortit en llibertat o encara estaven presos. Malgrat el meu advertiment es va produir la «conversa» radiofònica i posteriorment es va materialitzar al 1997 en un llibre titulat "Aventurers i Solidaris" en que es reproduïen converses amb nou persones més. En Xavier va entendre el meu testimoni.

En els anys posteriors vam estar

sovint en contacte i a vegades recordant al Josep, parlant dels fills, parlant de política, parlant de la nova CUP i col·laborant amb ell sempre que ho va demanar, podrà semblar mentida però sempre vam coincidir amb la crítica de com s'estava fent i desenvolupant el Procés, però davant de la repressió calia respondre de forma no violenta i solidària a tots aquells que estaven emprisonant per defensar la Democràcia i el Dret a Decidir del Poble Català, que aquest cop era una conjunció dels partits de dretes, centre esquerra i els hereus de l'esquerra combativa del 92 avui en dia democràtics.

Durant tots aquests anys va participar de forma activa en el procés reclamant la llibertat dels presos polítics catalans i pel Dret a Decidir del poble català a la independència, tan és així que quan va anar a visitar a la Presidenta del Parlament Català Carme Forcadell a la presó de Mas Enric, se'l va endur la mort de forma sobtada.

Per finalitzar aquestes ratlles vull transcriure la dedicatòria que va escriure en el seu llibre Aventurers i Solidaris «A Marisol Falcó: Mentre no arribis al teu destí gaudeix del paisatge que hi ha pel camí. 20-4-97».

Ell va arribar a la fi del seu camí conseqüent amb els seus principis i tenint sempre a la seva família present. Quan veig a la Mar em recordo d'ell. Sempre el recordaré com una persona de principis i solidari. Adéu company.

• • •

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcel·la 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonaaautolica.mercedes-benz.es

Les causes obertes

Jordi Planas Bosch

Coordinador de la campanya de l'Agenda Llatinoamericana a Catalunya

Fou el febrer de l'any 1993 quan vaig conèixer en Xavier Joanpere Olivé en una marxa solidària a Guatemala, juntament amb vint-i-tres catalans més, per donar suport a les Comunidades de Población en Resistencia (CPR). Va ser una ocasió per fer noves amistats. La més destacada fou amb els companys bisbes Alvaro Ramazzini, Julio Cabrera i Pere Casaldàlga. A partir de llavors la nostra amistat es va consolidar plenament. Com a mínim dos cops l'any venia a Girona a casa meua. Gaudíem molt compartint lluites, esperances i somnis amb senzillesa i bon humor. Vuit dies abans del seu traspàs havíem estat mitja hora al telèfon fent-la petar. He de donar gràcies per haver estat tan afortunat d'haver tingut el grandios amic Xavier.

Entre les innumerables activitats que havíem compartit destaco la del març del 2001, quan vam participar a la marxa Zapatista. Més endavant amb la campanya de l'Agenda Llatinoamericana anomenada "d'Anada i Tornada", vam viatjar a Centreamèrica durant quatre anys. Recordo que al barri marginal de Peronia de Guatemala, vam presenciar l'assassinat d'un jove. La violència hi està a l'ordre del dia. Les bandes atemoreixen qualsevol persona o grup i la marginació i la pobresa extrema es constata en tot: les cases, la roba, el menjar, la manca d'aigua, de medicaments i de metges. Vam participar en un "conversatorio" i en Xavier va dir: mentre aquest barri tingui grans esglésies i no tingui bones escoles estaran en fals. Sovint ens repetia que: Agenda és allò que hem de fer: compromís, acció, militància.

Durant tres anys va participar amb escrits a l'Agenda que són digitalitzats a: www.llatinoamericana.org. El 2012 ja deia: "Es critica el franquisme però no la seva herència". El 2002: "Els pobles es rebel·len i desemmascaren les falses democràcies". El 2001: "Les causes són pendants i només es perden aquelles que s'obliden o abandonen".

Aquesta última frase està en consonància amb aquelles del seu amic i admirat Pere Casaldàlga: "Si no hi ha causes grans, la vida no té sentit. Valen més les meves causes que la meua vida".

L'últim acte que vaig compartir amb en Xavier va ser la presentació de l'Agenda 2019 a Reus i em va dir que era el primer acte públic en què participava després de la seva malaltia. L'amic comú Joan Surroca de Torroella de Montgrí que venia acompanyat de la seva dona, l'Anna Maria, molt delicada de salut, va dir que, sobretot, havia acceptat de participar en l'acte de l'Agenda per abraçar en Xavier. I va ser l'última abraçada.

El seu caràcter per impulsar multitud d'iniciatives humanistes i de po-

tenciació dels valors humans, el seu tarannà, la seva manera de fer, de dir les coses, era molt especial. La seva força era la veritat. Ell va lluitar sempre per als bastonejats, un testimoni excepcional de compromís, un amic estimat que és i serà un estímul per continuar treballant per aconseguir una societat més justa i fraternal. Avui i sempre en Xavier és ben vigent i el seu testimoniatge ens dóna força per continuar aprofundint en els camins de l'autenticitat, en la lluita per les causes pendants i obertes.

...

In memoriam del Xavier

Jaume Gilabert -Padreny

Fou un aventurer de la vida
 Un bon activista social
 Un solitari de les causes pendants
 Una persona compromesa amb els més necessitats
 Un defensor dels moviments ecologistes Un lluitador per les causes dels pobles Un independentista convençut
 Un defensor dels Països Catalans
 Un convençut de l'Amèrica Llatina
 Un activista en favor dels drets humans
 Una persona llibertària
 Un dels impulsors l'any 1978 del Col·lectiu Llibertari de Vilaplana. En definitiva, una persona BONA i AUTÈNTICA, que va treballar per la cultura i la solidaritat, la lluita de les persones per un món millor, més solidari, més social, més humà.

...

Esquela

Pep Mestre Anguera

A mesura que vaig omplint el sac dels anys, he de reconèixer que cada vegada em fa una mica més de gràcia llegir esqueles als diaris. De vegades fomenten en mi un cert regust morbós incontenible, alhora que inconsistent, pel fet que segurament el que cerco només és no trobar-m'hi... Altres vegades hi busco el record d'algú... O potser, finalment el que pretenc és fer alguna sort irreprimible de juguesca amb els noms, els anys i on vivien els difunts. Llegint la premsa diària dels darrers dies he anat veient glosses del Xavier Ramiro tan infumables com desafortunades. Gent que s'hi autoanomena "amic" seu, esgrimeix la relació de tot un ventall de fets de diferent calibre i calatge per magnificar la persona, el personatge, l'autor, l'activista... Ben bé els relats que he pogut llegir semblen esqueles a l'efecte, ubicades fora de la pàgina d'obituaris. Un dubtós gust per classificar la persona i els seus fets proposa l'adéu a un amic talment com es porta una corona al tanatori o a la casa mortuòria.

I és aquí, just quan apareix la paraula amic, on he reconduït els pensaments per considerar una perspectiva més escaiada de tot plegat i poder conformar una descripció més lúcida del Xavier.

L'altre dia, parlant de la mort del Xavier amb els pares, vaig observar que sovint fem una interpretació esbiaixada de les coses o de les persones (una vegada més descobrim de la recepta de les sopes d'all!!!) Ens quedem amb detalls que velen la realitat i, sovint, aterrem en un domini tan llunyà del previst que se'ns declara talment oposat al calculat. Va ser quan la mare em va comentar que li hauria fet gràcia escoltar-lo, llegir-lo o potser (ves a saber si...) fer-li costat o seguir-li els passos o idees, entenent que (tal com va dir-me) "el món és/pot ser molt més extens i que hi ha més coses diverses". Era la mateixa mare que, en el seu dia, havia abominat els fets que el Col·lectiu Llibertari expressava a La Plana. El cert és que la sort que va tenir el Xavier per poder pensar/actuar de manera diferent a l'establerta per un règim repressiu i castrador d'idees de ben segur que no la van poder tenir els meus pares, fruit de l'evident diferència d'anys, vivències i estretors. Això no resta que, de la mateixa manera que el Xavier es va revelar, també ho haguessin pogut fer els meus pares. I vet-aquí la sagrada diferència!

El Xavier era una BONA PERSONA, és clar i ho sap tothom! Tan se val quan se t'acostava per interessar-se per la família o per la recuperació de la malaltia d'un familiar (ell sabia ben bé de què parlava...) Més enllà de les seves idees, les quals no estem obligats a compartir perquè sí, hi havia l'individu i els seus fets. Era això al què es referia la mare! I quan això passa, no fan falta ni llistes, ni flors, ni capellans, ni esqueles.

...

Poema pel Xavier, per la seva tan estimada terra

Vador Mallafré

Al Xavier li agradava molt la poesia i poques eren les trobades que no em demanés que recités poemes. Davant la pregunta de quins volia, sempre em deia que escollís els que volgués, però n'hi havia un que no podia faltar, «Assaig de càntic en el temple».

Assaig de càntic en el temple

Oh, que cansat estic de la meva
covarda, vella, tan salvatge terra,
i com m'agradaria d'allunyar-me'n,
nord enllà,
on diuen que la gent és neta
i noble, culta, rica, lliure,
desvetllada i feliç!

Aleshores, a la congregació, els germans dirien
desaprovant: «Com l'ocell que deixa el niu,
així l'home que se'n va del seu indret»,
mentre jo, ja ben lluny, em riuria
de la llei i de l'antiga saviesa
d'aquest meu àrid poble.

Però no he de seguir mai el meu somni
i em quedaré aquí fins a la mort.
Car sóc també molt covard i salvatge
i estimo a més amb un
desesperat dolor
aquesta meva pobra,
bruta, trista, dissortada pàtria.

Salvador Espriu

Agraïments

La redacció de *Lo Pedrís* agraeix a totes les persones que han col·laborat, d'una forma o altra, a fer realitat aquest homenatge escrit tan entranyable en record a Xavier Joanpere Olivé.

Ell, vilaplanenc de soca-rel, remarcava a Raquel Virgili, en una entrevista que la redactora va fer-li en la revista número 34 de desembre de 2008, l'afirmació següent: — **Sóc de Vilaplana i n'estic orgullós.** Nosaltres, Xavier, també estem molt orgullosos de tu. I aquest valuós recordatori n'és una clara mostra.

Rutes per a caminar

circuit de Calafat.

Des de la Tossa, reculem una mica (seguint les marques de GR) per continuar aquesta excursió pràcticament circular.

Des de les Moles del Taix seguirem un senderó que ens surt a mà esquerra i que, després, gira a la dreta per fer-nos baixar cap al fons del que sembla un amfiteatre natural. El sender no està gaire fressat, però ja es veu que és per on es pot baixar més fàcilment. Hem d'arribar al Cucó de Recules: si anant cap a la Tossa ens hi hem fixat, haurem vist un foradet negre a mitja vessant.

La Tossa de l'Alzina

Des del Cucó, el sender és més evident i hi ha alguna fita. Passem pel grau del Sóc i per davant de la cova del Colom. El sender gira a la dreta per anar a buscar la pista que veiem més avall.

Arribem a la pista; la seguim fins a les restes del Mas de l'Arboç. Aquí girarem cap a l'esquerra, seguint el barranc del Taix, sempre caminant per pista. Passem per davant d'una bassa contra incendis.

De cop, la pista gira cap a la dreta i s'enfila, mentre que a l'esquerra surt una mena de camí. Seguim aquest camí cap a l'esquerra, que de seguida es transforma en el llit del barranc, ple de còdols.

Fem cap altre cop a una pista. A mà dreta, al costat d'un pi solitari,

hi ha el sender que ens dona pas cap dins el barranc de Casseà. Actualment, com que hi han fet passar alguna cursa de muntanya, està molt net i es va combinant el pas pel mateix llit del barranc i per senders laterals. Finalment acabarem pujant pel costat esquerre del barranc de Casseà, passant a la vora de margs i d'una paret amb un forat característic: el morral de la Campana.

Sense deixar la direcció que portem (N - NO), obviem el sender més fressat que gira cap a la dreta (que ens portaria a la Portella de Mianet) i seguim recte. Arribarem a uns camps d'avellaners que vorejarem resseguint els margs i farem cap a una caseta de tros (Corral del Cantando).

Seguim camí i pista amunt, passant a prop de dues casetes més. Arribem a una pista principal: és el camí de Cassear. Veiem les marques vermelles i blanques del GR 192-I, les seguim cap a la dreta. El traçat del GR ens portarà fins a Vandellòs sense cap dificultat, a través de bosc i per un camí que encara conserva alguns bocins empedrats.

L'excursió és llarga (18 km) i amb un desnivell acumulat de 800 m. L'itinerari està molt ben explicat al llibre Muntanyes de Tivissa-Vandellòs de l'Editorial Piolet i val la pena portar el mapa Muntanyes de Vandellòs també de la Piolet per anar-se situant.

■ ■ ■

Sortirem del poble de Vandellòs pel carrer Nou i, seguint les franges grogues i blanques del PR-C 92, anirem pujant pel camí dels Fontanals per arribar al capdamunt dels Dedalts. Passarem per trams de pista i trams de camí empedrat.

Enllaçarem amb el GR 192, que seguirem en direcció al Corral de ca la Torre carenejant pel tossal de Penjabudells. Precisament fins a les restes del corral trobarem marques tant de PR com de GR, però a partir d'allí (hi ha un pal indicador) ja només seguirem les marques vermelles i blanques del GR, que ens acompanyaran fins a la Tossa de l'Alzina, resseguint les Moles del Taix.

Arribem a la Tossa de l'Alzina, a gairebé 700 m d'altitud, reconeixem fàcilment el cim gràcies al vèrtex geodèsic. Si fa bon dia, hi ha fantàstiques vistes cap al mar, des del Cap de Salou fins al Delta de l'Ebre, i també cap a les muntanyes, des del Port fins a les Muntanyes de Prades, sense oblidar el paisatge més immediat. Si és cap de setmana ja farà estona que estarem sentint els aficionats al motor fent voltes al

BENZINERA
AUTORENTAT

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

■ *Joan M. Rovira*

Matarem el gall i a la tia Pepa li donarem un tall. Nadales, pessebres, caga tió, pastorets, la Missa del Gall, canalons, Sant Esteve, sopa de galets, torrons, reis, tortells, potser més que mai caganers... un grapat de tradicions. Incorporem-hi també cinema?

Potser no caldria formular-ho en forma de pregunta. El cinema ja fa un grapat d'anys que forma part d'aquests dies. Més enllà que pot ser una bona activitat familiar i que la indústria té ben apuntades aquestes dates on estrenarà alguns pesos pesants de la taquilla, tot un seguit de pel·lícules s'han fet un lloc per recordar-nos que sí, que estem a Nadal igual que ho fan els llums dels carrers i, any rere any, són projectades de nou als nostres televisors, molts cops a les hores que païm els abundosos dinars o sopars. En fem un repàs?

Seré molt poc original per començar amb tot un clàssic: It's a Wonderful life (1946) que de ben segur us sonarà molt més com a Què bello es vivir. Per qui no l'hagi vista en alguna de les seves nombrosíssimes reposicions, la cinta s'acosta a la vida de George Bailey, un home que vol suïcidar-se però aleshores un àngel li ensenyarà com hagués estat la vida sense ell. Insuportablement ensucrada per alguns, obra mes-

tra de Frank Capra i James Stewart per altres, val la pena que li doneu almenys una oportunitat.

I si parlem de clàssics, cal esmentar Conte de Nadal (1843) de Dickens. Bé, per la data ja us podeu pensar que de moment no parlo de cap pel·lícula però la història de l'avar senyor Scrooge ha estat adaptada en no menys de 16 ocasions a la gran pantalla i això sense comptar infinitat de versions lliures o vagament fidels que beuen de la font. De més dramàtiques fins a comèdies irreverents, de musicals fins a versions animades podríem destacar-ne un parell, per exemple, la versió de 1970 anomenada Scrooge o l'animada A Christmas Carol (2009) de Zemeckis.

Es tracten de dates familiars i la pèrdua d'algun membre de la família, encara que sigui temporal, és fàcil que ens commogui fàcilment. Aquest era l'argument de La gran família (1962), un clàssic del cinema espanyol i visitant assídua d'aquestes dates. Fins i tot els que no som d'aquesta generació recordem el nom de Chencho.

No cal dir que en una indústria dominada pels nord-americans la invasió de cintes dedicades al Pare Noel és ingent. Però potser no coneixeu tan bé un altre personatge, el Grinch, incorporat recentment al repertori de tradicions nadalenques nord-americanes —ja que es basa en un llibre infantil editat el

1957. És una mena de criatura peluda i malcarada que odia el Nadal i intentarà impedir-ne la celebració però que al final entendrà el seu esperit. Potser la versió més famosa és la de l'any 2000 protagonitzada per un Jim Carrey encara al zènit de la seva carrera. Veureu com us anirà sonant més els propers anys.

Però acabarem amb dues versions més transgressores però sense fugir de l'esperit d'aquesta època, les dues de la mà de Tim Burton. De fet potser són dues de les cintes més reconegudes de la seva carrera. La primera és Edward Scissorhands (1990), una història tendra i commovedora excel·lentment narrada. L'altra és The Nightmare before Christmas (1993) i atenció, segurament molts pensareu que Tim Burton n'és el director però no, és el productor i guionista però sens dubte la seva mà i personal visió és ben visible a la pel·lícula, realitzada mitjançant la tècnica d'animació stop motion i amb una banda sonora també inoblidable del gran Danny Elfman.

I bé, en falten moltes i moltes més, de tots els gèneres, des de l'acció al terror, des de les romàntiques a les bèl·liques. Just trieu les que més us agradin i gaudiu d'aquestes festes en família... o com vulgueu, què caram!!!

■ ■ ■

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

Naixements

Redacció

ARC ROIG CORTEZÓN
10 de març

AGNES ROMANS JUANPERE
14 d'abril

QUIM RODRIGUEZ MIRO
27 de maig

GINA FERNANDEZ LLaurado
29 de setembre

ABRIL SOTORRAS CARDONA
13 de gener

MIQUEL PELLICÉ SOLÉ
17 de març

PAULA VIDAL MIRO
30 d'abril

NURA PERELLÓ TALTAVULL
21 de setembre

OLIVE CORTES MOYA
5 de novembre

Casaments

L'Alba i el Dani
es van casar
a l'Ametlla de Mar el dia
13 d'octubre de 2019.

Tomàs Llauredó Virgili
&
Anabel Fernández Ortega
3 de novembre

Noces d'Or

Noces d'Or de
Sebastià Anguera
i de Josefina Magrané.
Van contraure matrimoni
el 24 d'octubre de 1969

Necrològiques

Feliu Cabré Salvat	88 anys	18 de gener
Josep de las Heras	61 anys	1 de febrer
Pepita Bigorra Mariné	95 anys	5 de febrer
Magdalena Vall Estivill	87 anys	20 de febrer
Antonio Munté Pàmies	76 anys	6 de juny
Leandro Moya Gómez	83 anys	21 de juliol
Maurici Mercadé Carbonell	64 anys	9 d'agost
Joan Huguet Vives	85 anys	25 d'agost
Xavier Juanpere Olivé	60 anys	1 d'octubre
Maria García Ortiz	86 anys	8 d'octubre
Jaume Mestre Huguet	84 anys	18 d'octubre

QUÈ VOL DIR QUE DUES PARAULES RIMEN?

Alumnes Cicle Inicial

**LLEGEIX AQUESTES RIMES QUE HEM FET ELS ALUMNES DE
CICLE INICIAL A VEURE SI HO DESCOBREIXES!**

Senyal — pedal — davantal

Patinet — coet

Una vaca que feia caca de color xocolata. El cavall s'ha menjat un all.

Un dofí que tocava el violí.

La gota va caure a dins una bota. Un violí que té forma de coixí.

Jo tinc una papallona que té una corona.

Una xancleta que tenia forma de jaqueta. Un dentista que era futbolista.

Jo tinc una maleta que té una jaqueta amb forma de maquineta.

Un mitjó portava un pantaló. Una bruixa tenia una maduixa.

PRIMER DIA D'ESCOLA

Els/les mestres

Com cada any el primer dia d'escola ens vam trobar tots i totes al pati per conèixer els/les alumnes nous! Aquests curs donem la benvinguda als/les alumnes de P3 (Nua, Guim, Inés i Samuel), a l'Iris (2n) i al Nil (4t). Us desitgem un bon camí!

Que tingueu tots i totes un curs ple de reptes i projectes!
Bon aprenentatge!

TENIR CURA DE L'ENTORN NATURAL

Alumnes de Primària

Emmarcats dins de les sortides d'entorn que realitzem a l'escola, enguany li hem volgut donar una mica més d'arrelament cap a certs elements del poble. Així que els alumnes de primària vam decidir apadrinar un lloc durant el primer trimestre i encarregar-nos de cuidar-lo i mantenir-lo net: la Font de les Creus ha sigut el primer indret escollit. La primera visita va ser cap a mitjans del mes d'octubre i ens vam dedicar a fer una primera observació per comprovar que tenia un aspecte realment bonic.

La realitat, però, va ser que una vegada ens vam posar a mirar i buscar més profundament, vam trobar alguns objectes que ens van sorprendre: ampolles de vidre, sabates...

Queda clar doncs que, tot i que a primera vista semblava que l'entorn de la Font de les Creus estava impecable, sempre hem d'estar atents i cuidar bé el nostre entorn.

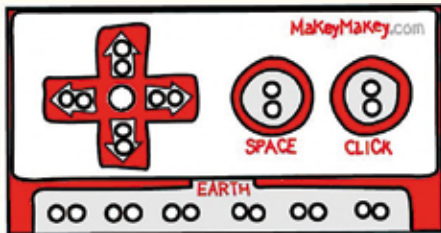

PROGRAMACIÓ AMB SCRATCH I MAKEY MAKEY

Escola Cingle Roig

Aquest curs, els/les alumnes de cicle superior, ens introduïm al món de la programació mitjançant una proposta que la URV va fer arribar a la ZER!

Està emmarcada en la Setmana Europea del Codi 2019 i consisteix en la realització d'un taller de Makey Makey

i Scratch amb la finalitat de promoure el coneixement de competències digitals, estimular la creativitat i incentivar l'interès per l'àmbit STEM (Ciències, Tecnologia, Enginyeria, Matemàtiques). Aquesta proposta consta de tres fases.

La primera, del 7 al 18 d'octubre. Es tracta d'un taller de formació per a estudiants i docents sobre Makey Makey de tres hores de durada. Per fer aquest taller ens vam reunir els/les alumnes de les dues escoles de la ZER a l'escola Teresa Salvat i Llauredó de l'Aleixar i vam passar el matí plegats fent els tallers amb el Makey Makey i l'Scratch!

Posteriorment, del 21 d'octubre al 29 de novembre, l'alumnat han de desenvolupar al centre les seves propostes creatives amb Makey Makey i Scratch. Per fer-ho, cada grup ha experimentat amb els materials a l'aula i conjuntament hem fet una pluja d'idees de diferents propostes: joc de futbol, full per passar llista amb fotos/veus, informació sobre els residus de cada paperera de reciclatge... Finalment de les propostes que han sortit en cada escola n'escollirem una que desenvoluparem conjuntament i presentarem al concurs!

La tercera fase serà la del concurs de projectes de la Setmana Europea del Codi URV. Caldrà preparar un vídeo d'un minut amb la descripció del projecte realitzat i enviar-lo a la universitat. Els guanyadors/es participaran l'11 de desembre en un acte de cloenda i lliurament de premis. Esperem tenir sort!

Però us preguntareu, què es el Makey Makey i l'Scratch?

A tall de resum, podríem dir que un Makey Makey és una placa que actua com a perifèric simulant el teclat i el ratolí de l'ordinador, de manera que

genera una ordre cada vegada que tanquem el circuit com si s'estigués polsant una tecla. És un recurs que permet trobar maneres creatives d'interaccionar amb l'ordinador, tot utilitzant objectes quotidians com a polsadors: només cal que siguin conductors elèctrics!

Scratch? És un entorn de programació visual per blocs adreçat a infants i joves que permet crear històries, jocs i animacions i compartir-les. Scratch ajuda els joves a aprendre a pensar de forma creativa, a raonar sistemàticament i a treballar de forma col·laborativa, habilitats essencials per la vida del segle XXI. És una eina en línia i gratuïta, que tothom pot utilitzar per crear programacions digitals molt divertides!

Estem gaudint molt fent aquest projecte i quan el tinguem acabat el compartirem a la web de la ZER!

ENS RELAXEM!

Els nens i nenes de la classe de l'hoquei i de la classe de la bandera olímpica fem ioga i treballem la respiració. Ho fem amb contes com *La Maia* i *el ioga* i *Respira* i els anem llegint i practicant tots junts.

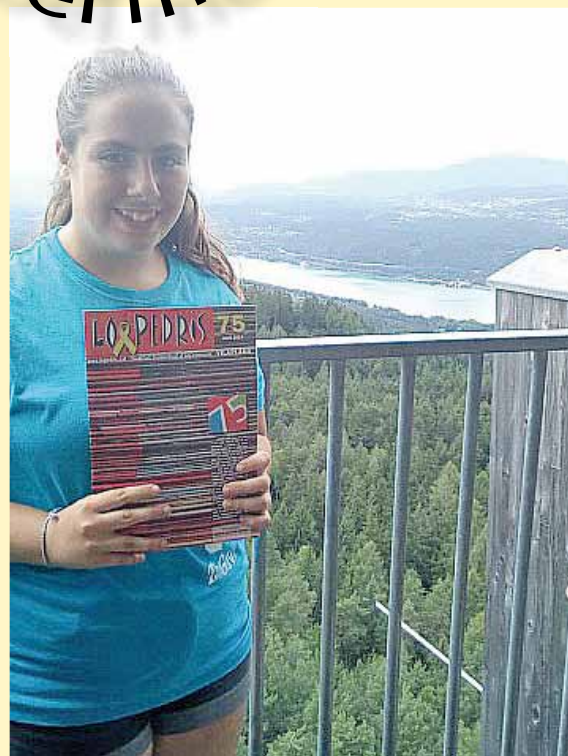
Algunes activitats que fem són: postures de ioga, mandales, meditació, bufar bombolles... També treballem diferents tipus respiracions per relaxar-nos.

Als nens i nenes els agrada molt. D'aquesta manera treballem l'estar tranquils i relaxats i els donem estratègies per poder-ho fer en els moments que més ho necessitin.

**Classe de l'hoquei (p5, 1r, 2n)
i classe de la bandera olímpica (p3, p4)**

La Redacció

La Núria Virgili Ferré amb Lo Pedrís, a
Pyramidenkogel, Wörthersee, Caríntia, Àustria.

DORM...

■ *Pep Mestre Anguera*

Confesso que quan em van demanar que escrivís el relat que ara us explicaré em va semblar ben bé una insensatesa. No tant pel què representa en si mateixa sinó perquè (i no vull enganyar ningú) dubto que algú amb dos dits de front se la pugui creure...

No us penseu que la feina que faig (que em van encomanar ara ja fa una pila d'anys) la pugui fer tothom, no. És tot un llarg curs treballant per condensar en unes petites estones (què dic, estones: Instants!) disseminades i disperses per arreu i per al gaudi individual i particular. Per això se'm fa difícil de narrar de manera que en resulti un popurri mínimament ordenat i polit o precís i entenedor.

Treballa sol. Bé, sol del tot, sempre, no. Només és que m'agrada fer el que faig, sol. M'agrada disfrutar de l'encant de sentir-me l'únic individu al món que duu a terme aquesta comesa, amb el compromís únic i singular d'agradar i servir qui en sigui digne.

I que n'és de maco ser el fum que s'escorre a contrapèl per la fumera, que baixa i acaba acariciant el foc a terra!

Que divertit és volar i lliscar pentinant l'aire fred i els glaçats núvols de l'hivern per acabar esmunyint-me al marbre o al parquet de casa teva, just al costat del bol d'aigua i les galetes reials o de la ceba i la patata que ja ensuma ensalivant el tronc rialler!

I una vegada ja sóc a dins, sempre m'agrada fer una ullada, secreta i clandestina, amagat des de la canonada mascarada pel fum del tió calinat, i aguaito còmplice per mirar de trobar algun energumen que no hagi cregut o que es pensi que no el veuré... però mai no hi són! La son i el neguit que els ha vençut i l'encanteri que màgicament els he inoculat han fet l'efecte desitjat! Sempre passa igual, una vegada i una altra, i una altra, i una altra...

Aleshores, m'encanta desfer el nus i veure badallar la bossa! Cada vegada més! Aquest sac sense fons, curull de festa i d'imaginació, de desigs i d'alegries! I posar la mà dins i temptejar en el buit ocupat, carregat d'andròmines! Em delecto fent-me creure que no aconseguiré res del que buscava però, segur de mi mateix, sempre acabo per agenciar-me de la peça adequada! M'agrada veure el paquet, finalment a la mà, brillant, viu i empolistrat, a punt per jaure a l'ombra de les llums enceses tota la nit, il·luminant l'estança. I m'agrada dipositar-lo al seu lloc. En efecte, només hi ha un lloc! M'ho direu a mi! És el moment més delicat i definitiu! Lentament i parsimoniosa el vaig fent descendir, veient com va obrint els flaps cercant d'ocupar tanta superfície com pot per contradir l'aire. Fins l'acostament i l'acoblament final, com si fos una còpula natural, lluitant per tro-

bar el corol·lari final, el fruit de tot un any d'esforç i afany! Aleshores arriba l'instant final! La conseqüència de tot plegat, que farà que acabi per ajaçar-se plàcidament Allí, fins al matí de l'endemà. Al seu lloc!

Llavors m'agafa aquella cosa..., un pessigolleig inexplicable fins i tot per mi: aquella necessitat de veure't dormir. D'obrir la porta lentament, sense por que grinyolin les frontisses (mai grinyolen! Perquè, sabeu? tothom dorm i no es vol despertar...) I caminar a poc a poc, reptant per l'aire viciat d'ànsia perquè arribi el matí. I arribar-te a tocar del llit. I acostar-me una miqueta més i dir-te a cau d'orella, fluixet: "No tinguis quimera, dorm, que sóc jo".

■ ■ ■

Dietètiques Cabré, C.B.

ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

**SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA**

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS
Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

Crònica d'Otger Cataló

(La llegenda de l'origen de Catalunya)

RAMON GAUSACHS

"L'autor de *Almusara. Lo qu'amaga la boira*" ens descobreix ara la figura d'Otger Cataló, Quintilià de Montgrony i els Nou Barons de la Fama a través dels documents i les llegendes que envolten l'inici la reconquesta catalana.

Aquest és el resultat.

Pròleg d'Artur Mas

III representació de la Generalitat de Catalunya

Segle VIII. Al-Àndalus ocupa gairebé tota la Península Ibèrica. Només resisteixen la cornisa cantàbrica i els Pirineus occidentals; els orientals també han sucumbit a l'envestida àrab, que ha penetrat fins a la Septimània gal·la. L'invasor prova sort per l'altra banda dels Pirineus, però és derrotat a Tours. Mentre els asturs s'aixequen contra els sarraïns, als Pirineus orientals, al bell mig de territori hostil, un noble francogermànic arriba malferit. Mentre sobreviu i es recupera, estudia la situació i les possibilitats de reconquesta d'aquell territori desconegut que en un futur hom coneixerà com... **Catalunya**

NOVETAT EDITORIAL disponible online a:
AMAZON.ES, FNAC.ES, ELCORTEINGLÉS.ES, CASADELLIBRO.COM,
AGAPEA.COM, LIBROS.CC TODOSTUSLIBROS.COM, SAVEMONEY.ES,
i llibreters de confiança.

■ Montse Argerich

TORNA EL REC

Enguany la XIX Edició del Festival Internacional de Cinema de Tarragona ha patit. En paraules d'en Xavier García Puerto, director del Festival, la manca de recolzament i altres circumstàncies adverses van dur l'organització vora el col·lapse. Afortunadament, la dedicació i esforç de tot l'equip i col·laboradors ens ha permès gaudir-ne de nou. Aprofito per agrair-los-hi.

La pròpia situació de crisi, va inspirar la temàtica que ha centrat aquesta edició, les Emergències, en el sentit d'emergències globals, revoltes, desastres ecològics, desigualtats socials...

En les sessions prèvies, va projectar-se *Fràgil equilibrio*, premi a millor documental als Goya'17, on José Mujica, l'ex-president d'Uruguai, acompanya tres històries en tres continents, reflexionant sobre l'estil de vida i la relació de l'ésser humà amb el món.

La islandesa *La mujer de la montaña*, declaració de guerra d'una professora de cant a una multinacional, és una paràbola feminista, anticapitalista... amb espectaculars imatges de l'illa i la presència extravagant de tres músics que apareixen a escena com si fossin fantasmes vikings, el millor de la pel·lícula.

La bellesa d'unes imatges que mostren el catastròfic resultat que la nostra espècie deixa com a petjada a la Terra en el documental *Anthropocene: The human epoch*, contrasta amb l'horror que alhora es percep davant del paisatge alterat i malmès per l'ésser humà.

I no podia faltar, en un festival que ha convidat a la reflexió de les emergències que vivim, el documental *És a l'aire*, codirigit pel franco-reusenc Christophe Sion. Un rigorós tre-

ball sobre la qualitat de l'aire al Camp de Tarragona que mostra la morbosa relació entre la riquesa que aporta la presència del complex petroquímic i el risc que suposa per la salut.

La projecció inaugural fou el primer llargmetratge del director tarragoní José Luís Montesinos, *Cuerdas*, una història de supervivència, tal com ell mateix descriu, i que va presentar en el darrer festival de Sitges. Una pel·lícula fosca i claustrofòbica en la que una noia tetraplègica es retira a una masia aïllada amb el seu pare, i on queda atrapada amb un gos malalt de ràbia que es converteix en un malson. No ha de ser fàcil aprendre a moure's immòbil en cadira de rodes, ni tampoc rodar escenes complicades amb animals, un gos i una fura... però el resultat no acaba pagant l'esforç.

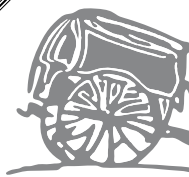
La bufada més fresca del festival va arribar amb *La Innocència* de Lucía Alemany, la primera pel·lícula d'aquesta directora, tortosina i crescuda en un poblet de Castelló. Ella mateixa confessa que tot el que succeeix a la cinta és el seu *background* de vida, i que sense massa cultura cinematogràfica, en la seva primera pel·lícula havia de parlar d'allò que coneixia bé.

Deliciosa, fresca, senzilla, una pel·lícula de veritats, autèntica. El relat autobiogràfic d'una adolescent que vol ser artista de circ, s'enamora d'un xicot de l'Ebre i s'embarassa sense voler-ho. Pot semblar una història poc original, difícil d'esprèmer però tot això succeeix a l'estiu, un estiu com els de la nostra adolescència, els de les revetlles, dels primers balls, de la vida a la porta de les cases, del safareig de les mares, tietes i 'comadres'... i tot amanit amb una protagonista novell, Carmen Arrufat, esplèndida; dos veterans fantàstics com la

ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

La Tartrana
de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

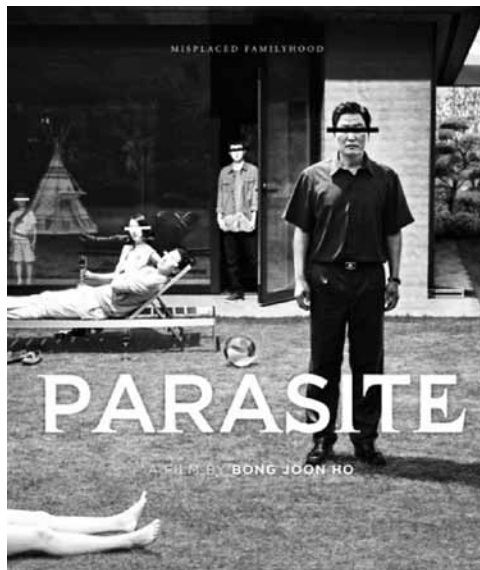
Laia Marull i el Sergi López, i tots els joves actors i actrius secundaris que ho broden.

A destacar també dues pelis, *Opera prima*, a competició. Una, **System crasher**,

premiada al festival de Berlín i candidata d'Alemanya per l'Oscar. No vaig tenir ocasió de veure-la però sé que va ser molt ben rebuda. Qüestiona el pelegrinatge per diferents llars d'acollida d'una nena 'problemàtica', extraordinàriament interpretada, mostrant el proteccionisme mal entès, aquell que no té en compte en realitat les persones a qui va dirigit el suport.

L'altra, guanyadora del festival, **Canción sin nombre**, molt bona, una pel·lícula situada al Perú dels anys 80, en plena revolta interna de Sendero Luminoso. És un relat en blanc i negre sobre el negoci de nadons robats, la desigualtat social i el "ninguneig" a la població camperola i sense recursos que manté la mirada serena de qui està acostumat a acceptar el maltractament i alhora trista, de qui també està acostumat a reconèixer la incapacitat de ser escoltat. Basada en un fet real, la protagonista, en un personatge absolutament creïble i molt ben interpretat, rep ajuda d'un periodista, que t'enamora, i fa visible l'escàndol.

Dins del programa Emergències van projectar-se dues pelis també candidates als Oscar. **Parasite** per Corea, va ser Palma d'Or al Festival de Cannes, és un film molt atrevit que gosa plantejar una realitat social salvatge i dolorosa, en clau d'humor negre. Dels tres temps de la peli, per mi, extraordinaris el primer, el plantejament delirant de la història, i la formula triada pel final... només alguns detalls innecessaris fan perdre el control d'un relat exquisit. Tot i així, imprescindible.

Les miserables, candidata per França, i també premiada a Cannes, va tancar el Festival. He de reconèixer que és un estil que m'agrada, el realisme social, com les pelis de Ken Loach, les que mostren la vida difícil de les persones en els barris perifèrics de les ciutats industrialitzades. En aquest cas, estem a la France, en un suburbi de París, una olla a pressió amb els carrers plens de joves, fills d'emigrants, negres, musulmans... on conviuen grups organitzats pel control del barri, i per on es passeja una brigada de polis que pretén "posar pau" enmig de la llei

de la selva. I aquest és un detall, al meu entendre, de maridatge forçat, la combinació d'un relat cinematogràficament molt francès, molt europeu, amb l'empelt d'un símbol clàssic del cinema nord-americà: un cotxe de la pasma i tres polis... òbviament, un de bo, un de dolent i un tercer, que la pífia. Tot i així, també imprescindible.

I per acabar, la recomanació de dues joies de Guatemala, probablement difícils de veure, però a recordar-les per si en tenim l'ocasió: **Temblores**, una combinació impactant entre el món underground LGBT i les comunitats evangèliques; i **Nuestras madres**, un emotiu film sobre el genocidi indígena de la dictadura militar.

I això és tot. Confiem que l'any vinent el Festival pugui resoldre les contingències i se'ns permeti gaudir d'una esplèndida vintena edició.

Llarga vida al REC!

■ ■ ■

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

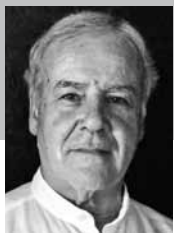
JOSEP MESTRE SERRALLER

FERRO ALUMINI INOX

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

Queviures Vilaplana

Passeig de la Musara
VILAPLANA
Tel.: 877 910 111

Jordi Royo

Viatge a “AGION OROS” (Mont Athos)

Grècia 2019

Ouranoupolis (port de sortida)

És un petit poble coster, situat just abans de Mont Athos. És l'única connexió que hi ha, per mar, per entrar a la península de Mont Athos.

Cada dia surt el ferry que comunica Ouranoupolis amb Dafni, que és el port principal de Mont Athos, des d'on surt un autobús que comunica amb la capital Kariés.

L'experiència de visitar Mont Athos en tres dies

Dilluns, 8 de juliol

12:00h.- Arribo a Ouranoupolis i m'allotjo a l'Hotel Makedonia, on tenia una reserva prèvia (50 € esmorzar no inclòs), correcte.

La població no és gaire gran, no vaig trobar res a veure interessant, només té una torre de defensa al port, la zona d'embarcament i la possibilitat

de visitar l'illa d'Ammouliani que està situada davant.

Dimarts, 9 juliol

08:00h.- Recollida del “Diamonitrión”, a l'oficina del pelegrí, situada dins del poble, està oberta cada dia de les 8:00 a 8:30h.

09:45h.- Embarcament cap a Dafni (preu del tiquet, 3,50 €). L'oficina del ferri, situada en un local davant el port, és on es pot comprar el bitllet. Està oberta de 8:30h a 9:45h.

El ferri s'atura a set petits ports o “arsanas” de diferents monestirs, alguns situats arran de mar i altres a l'interior, abans d'arribar a Dafni.

12:00h.- **Dafni:** arribada del ferri al petit port d'entrada a Mont Athos.

12:15h.- És l'hora de sortida de l'únic autobús (3,50 €) que tan sols fa el trajecte del port de Dafni a Kariés i a l'inrevés. El recorregut des del port es fa per una pista de terra prou ampla i amb alguns trams pavimentats amb llambordes o formigó.

13:00h.- **Kariés** arribada. És la capital administrativa de Mont Athos i seu de la Sagrada Assemblea o Sagrada Supervisió situada al “Protatou” (església del Protos o cap de la comunitat monàstica) del segle X, la major església de Kariés. El santuari conserva la icona miraculosa de la Verge “Axion Esti”, la Mare de Déu de Mont Athos. Conté una biblioteca amb 117 codis, molts llibres impresos de gran valor i el primer Typiko (guió religiós) de Mont Athos escrit en cuir de pell de cabra i signat per l'emperador Ioannis Tsimiskis i que té un valor i interès històric incalculable. Aquest edifici junt amb el de les seves oficines són els edificis més importants.

Kariés, amb una població de 233 habitants (segons cens del 2001), és un poble pintoresc, situat al mig de la península de Mont Athos i té una vista magnífica sobre les costes de l'est del mar Egeu. És una comunitat de residents (konaki) amb tallers, botigues, hotel, restaurants, bars...; així com una estació de policia, una clínica i una oficina de correus. Té un carrer principal

VILAPLANA

amb una petita plaça on tenen aturada l'autobús al port de Dafni i els taxis.

Una vegada reservat el lloc al taxi (furgoneta de 9 places) que fa el trajecte al monestir Migisti Lavra (tenia reserva aquella primera nit) i, mentre m'esperava que s'omplís el taxi, vaig aprofitar per menjar un entrepà, prendre un cafè i comprar galetes i fruita per si de cas.

13:25h.- Sortida del taxi en direcció al monestir de Migisti Lavra (preu 7 €), també té aturada al monestir d'Iviron. El recorregut és per una pista de terra, irregular i molt polsegosa pel trànsit que hi ha.

MONESTIR MIGISTI LAVRA (Gran Laura).
És el monestir més antic i més gran de Mont Athos. email:
iera.moni.megistis.layras@gmail.com

Història i descripció

Va ser fundat el 963 pel monjo Athanasios Athonitis (monjo nascut a Trebisonda i professor a Constantinoble). Després d'abraçar la vida monacal i bus-

car un lloc on aïllar-se del món, arriba a Athos juntament amb un grup d'eremites i funda el Gran Laura, amb el suport financer dels emperadors Nikiphoros Phokas i Ioannis Tsimiskis i crea una regla de vida, precursora de l'actual sistema conventual de la comunitat de Mont Athos.

Megisti Lavra és un gran complex d'edificis envoltats per una muralla amb torres de pedra que inclou la magnífica torre del emperador Tsimiskis, situada a la vora del pintoresc penya-segat a la part sud-oest.

És un conjunt d'edificacions de maó disposades de forma irregular al voltant de dos patis. Al pati més gran, sota els xiprers plantats pel monjo Atanasi i el seu coadjutor Eutimi, hi estan situats la "Katholikon" (església principal), la "trapeza" (el refectori), i el "phiale" (porxo al voltant d'una font).

La "Katholikon" (església principal), situada davant del refectori, és on el monjo Atanasi va perdre la vida mentre realitzava uns treballs de reconstrucció de la cúpula. L'atri, en el qual es trobaven la cel·la i la biblioteca d'Atanasi, va ser enderrocat el 1814 i substituït per l'actual galeria de vidre decorada amb frescos. Les portes d'accés a l'església són de fusta ricament treballades. L'interior està decorat amb frescos que daten del 1535. A la capella de la dreta, entre quatre pilars de marbre rosa, es troba la tomba del monjo Atanasi i, davant, la capella d'Aghios Nikolaos amb un retaule del segle XVII.

La "trapeza" (refectori) està construït sobre els fonaments d'un antic temple dedicat a Minerva. La façana, pintada amb frescos, està presidida per una Verge amb Nen amb els braços oberts en senyal d'acollida. El seu interior està ple de frescos, pintats per Teòfanes de Creta o la seva escola.

El "phiale" (porxo al voltant d'una font) data del 1635; així com les pintu-

res que decoren la volta representant el baptisme de Crist. Sota la cúpula hi ha una enorme pila de pedra de dos metres de diàmetre d'una sola peça, amb un sortidor d'aigua de coure al mig, rematat amb una àliga amb les ales desplegadas.

Avui, dins el monestir hi viuen uns 50 monjos i més de 300 als afores en dependències annexes.

La zona és rica en runes de l'època paleocristiana. Fins al segle XIV va ser un cenobi (monestir) que es va interrompre degut, primer, als saquejos de pirates i terratrèmols i, després, pels segles de domini otomà en què els van imposar una forta càrrega fiscal.

El 1574 torna a tenir vida cenobítica sota la protecció de Silvestros, Patriarca d'Alexandria.

En l'actualitat compta amb 17 capelles interiors i 19 als voltants.

Conté una de les més antigues i millors biblioteques de textos religiosos del món ortodox (més de 2.000) i entre ells, el còdex Athos Laurae del segle IV, Nou Testament escrit sobre pergamí.

Entre els seus tresors, d'incalculable valor, destaca la Icona de la Mare de Déu de Koukouzelissa i un tríptic d'or massís decorat amb diamants, perles, robins i maragdes, regal de l'emperador Nicèfor Fokas. En la part central alberga una estella de la Creu.

L'estada al monestir

15:00h.- S'hi accedeix per la part nord de la fortalesa. Abans d'entrar-hi hi ha un petit cobert aïllat, sostingut per pilars i amb bancs, destinat als visitants perquè puguin descansar i aixoplugar-se, en cas que el monestir estigui tancat. Un pòrtic amb vidrieres dona

PETIT d'kastro
www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de VILALLONGA del CAMP - teléfon 977840939

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINYER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm, 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

accés al portal, cuirassat amb xapes de ferro, que comunica amb un pas interior tancat per una segona porta de seguretat. En aquest passadís hi ha una petita capella i la botiga d'objectes i records monàstics.

Una cop dins, em vaig dirigir a la sala de recepció de pelegrins, "Archontaki", on un monjo em va donar la benvinguda amb dolços i aigua. Em va demanar el permís d'entrada o "Diamonitron" i em va inscriure al llibre de registre: nom, cognoms, data d'arribada, data de sortida, número de visat i religió. També m'informà dels horaris de la litúrgia, els àpats i em va assignar habitació (compartida amb 6 llits). Damunt de cada llit hi havien deixat un llençol, manta i tovallola. Els lavabos, situats en una zona comunitària amb altres habitacions, eren nets; hi havia diversos lavabos, inodors i una dutxa.

18:00h.- Cerimònia religiosa a la "Katholikon" (església principal). L'edifici és molt antic. S'hi accedeix per una galeria o nàrtex situat a l'extrem oposat de la part més sagrada del temple. Una porta permet entrar a l'església que consta de quatre zones, la primera per a tots els visitants; a continuació, la reservada als pelegrins ortodoxos,

seguida de la part central, situada sota una cúpula, on té lloc la cerimònia litúrgica i al fons, separada per una porta de mitja alçada, la part més sagrada del temple on es guarden els llibres, relíquies i altres objectes religiosos. Era la primera vegada que assistia a un acte litúrgic ortodox. En entrar, em va sorprendre l'espai, ja que no hi havia llum artificial i només es podia veure fins on arribava la llum d'algunes espelmes. Era una penombra constant on petits punts de llum il·luminaven faristols, icones o altres zones.

Els monjos i pelegrins, a mesura que anaven entrant al temple, s'atur-

ven davant de cada una de les moltes icones que representen la Verge amb el Nen Jesús, Crist o els Sants Apòstols, se senyaven (senyal de la creu ortodoxa) i anaven fent un petó a cadascuna de les imatges de les icones.

Ja m'havien informat que en no ésser ortodox, no podia passar més cap a l'interior del temple. Vaig haver de seguir l'acte litúrgic mirant pel buit de la porta que comunicava amb la resta de l'església, però des d'on era, amb prou feina podia seguir amb detall la cerimònia.

A l'espai on era hi havia adossats a les parets seients tipus trones de fusta amb el seient plegable. A un costat de la sala, hi havia un moble amb una safata, amb sorra coberta d'aigua, on els monjos i pelegrins hi anaven posant petites espelmes que encenien després.

Estava de peu amb els braços creuats al darrera del cos i un monjo em va indicar, amb signes, que corregís la postura i creués els braços per la part del davant.

Mentre un monjo oficiava la cerimònia, els altres, vestits de negre i cofats amb una espècie de barret cilíndric amb vel, llegien salms, cantaven o col·laboraven en la litúrgia i anaven d'un costat a l'altre, amb una certa pressa, sortint i entrant fins i tot de l'església.

De tant en tant el monjo que oficiava la cerimònia, anava passant amb un portaencens fumejant, perfumant cadascun dels qui seguíem l'acte.

19:00h.- Sopar a la "Trapeza" (refectori).

Quan obren les portes, el primer d'entrar és l'abat, que porta el bastó jeràrquic, seguit dels monjos en doble fila, mentre els hostes els fan el passadís i entren tot seguit al darrera.

L'espai et transporta a un altre temps. La decoració del seu interior

és impressionant; els paraments estan plens de pintures al fresc amb el fons de color negre. Les taules, destinades a grups d'entre 8 a 10 persones, són d'obra, amb taulells gruixuts de pedra natural i cantells toscament treballats. Al seu voltant, els bancs també són fets d'obra.

Durant tot l'àpat, un monjo va llegint un text religiós mentre tothom menja en silenci.

En cada taula, al davant de cadascú dels comensals, havien deixat un got, un bol d'amanida de ceba, cogombre i tomàquet i un plat d'arròs amb espinacs. També hi havia olives negres, aigua, pa (de motllo), una gerra de vi negre, oli, sal i vinagre i, unes safates amb síndria ja tallada i pomes, tot destinat a compartir.

Aquell dia, havien arribat al monestir altres pelegrins (4 o 5) que estaven distribuïts en altres cambres. En la meua habitació vaig coincidir amb un excursionista alemany no ortodox i un pelegrí grec. El company alemany em va dir que l'endemà tenia intenció de fer el cim al mont Athos. Magísti Lavra és l'únic monestir que té heliport.

Dimecres, 10 de juliol

06:45h.- Surto amb taxi (7 €) en direcció al monestir d'Ivion junt amb altres pelegrins. És el mateix taxi en què vaig arribar ahir a Migísti Lavra.

Pel camí ens vam aturar en un lloc on hi havia una font i salts d'aigua.

■ ■ ■

DEL DECRET DE NOVA PLANTA AL 155 PASSANT PER LES GUERRES CARLINES

■ *Andreu Vernet Martí*

Es fa difícil entendre l'agressiu discurs del Rei (3 d'octubre de 2017) si prèviament no repassem la història dels Borbons.

Literalment llegim això: «Almansa (1707) batalla que abre las puertas a la sumisión de los pueblos de la Antigua Corona de Aragón aplicando el Decreto de Nueva Planta cuyo sistema fue: que se cumpla el efecto sin que se note el cuidado»; «Los Borbones fueron reyes absolutistas que practiaron un nuevo sistema político: El despotismo ilustrado bajo el lema «Todo para el pueblo però sin el pueblo»; «Ambos reyes Carlos IV i y Fernando VII (padre y hijo) siguieron una conducta humillante ante Napoleón, al que cedieron la Corona de España en Bayona (1801) que fue una de las páginas más tristes de la nuestra historia. Carlos IV, su esposa con su amante Godoy se instalaron en Valencia»; «Con el decreto de Valencia, Fernando VII anula la constitución (LA PEPA)»; «En 1923, el rey, en su acuerdo con el general Primo de Rivera, apoya la dictadura militar».

Però el sumum de la venjança (al meu entendre) són els 13 anys de guerres carlines, tan cruentes, per disputar-se la trona de la Corona de España produïdes per haver-se saltat (allò tan greu que fem els catalans) la Llei Sàlica per consell de la infanta Carlota Joaquina.

Els legitimistes van perdre. Els de casa (els nostres) van pagar greument

Isidre Pamies

(coronel Cercós de l'exèrcit carlí), l'Aieixar 1842- Prades 1873, on morí en combat. Va comandar el 4t batalló de la Divisió Carlina de la província de Tarragona.

Deixeble del general Barenys de Maspujols i a les ordres del general Savalls. Va entrar triomfant a la La Morera, Albarca, Vilaplana, Vilallonga i Riudoms.

Mort a Prades i enterrat a la Mussara, on, simbòlicament, va ser afusellat per les forces Regulars Liberals.

Simó de Guardiola Hortonedá

Clergue i militar.

Va dirigir la Junta Carlina del Principat a l'inici de la guerra. Ha-via nascut a l'Aieixar al 1773 i morí a la Seu d'Urgell al 1851.

Abat de Montserrat en acabar la guerra del francès i bisbe de la Seu. Quadre exposat a la sagristia del temple de l'Aieixar.

les conseqüències tan acusades a famílies de la nostra comarca.

Reflexió: Quin valor podem donar a tots aquells que tant ens estimen i aconsellen?

Serà que «todo para el pueblo pero sin el pueblo», «Que se cumpla el efecto sin que se note el cuidado» és vigent avui.

Qui en tingui ganes que ho valori! Extret del llibre de text (1950) de Maria Comas de Montanyez, Dra en Fi-

losofia i Lletres i catedràtica de l'Institut Maragall de BCN.

Breve Historia de España y de su civilización.

Fotos del llibre *Príncipe heroico y soldados leales*, de B. Arteaga (1912). Biblioteca de la Bandera regional de BCN.

■ ■ ■

■ Josep Bofarull

Un Nadal sense Nadal

Diria que estem a les portes de Nadal. Fa nits que molts carrers dels nostres pobles i ciutats van guarnits de llums amb el que en diuen motius nadalencs. Són d'origen nòrdic, segons els models que la cultura dominant s'encarrega d'imposar.

El meu condicional inicial *diria*, no és endebades perquè aquestes lluminàries parlen de festes que algú anònim desitja siguin bones per a tots els ciutadans. Suposo que aquestes festes són les de tota la vida, és a dir les que molts en diem de Nadal, cosa que no apareix quasi enlloc. Aquestes llumetes de coloraines reforcen la il·luminació dels aparadors ben llampants que ens inviten a comprar el que no ens fa cap falta. El que interessa és que comprem. És el que toca.

També estic comprovant que, com cada any durant aquestes dates, el temps de la publicitat a la TV ha crescut,

sobretot amb marques de colònies. Però no tinc manera d'endevinar quina olor deuen fer, perquè les imatges i les paraules, que acompanyen els flascons de disseny, no em diuen quin flaire desprenen, sinó altres coses que no hi tenen res a veure. Un servidor, que no sóc massa televident (es diu així?), encara no he aconseguit descobrir les novetats d'enguany en els spots del cava nostrat, sempre molt de gent *guapa*, molt suggestius, molt musicals.

Fixeu-vos bé en les bombolles: han de pujar seguides i ben rectes, senyal que el suc és de gran qualitat. Beure per beure, que sigui bo. Només faltaria.

Són les festes dels regals. Això sí, quasi sempre per a quedar bé i per a poder sentir de la persona obsequiada:

Oh, que bé, és just el que estava esperant. És temps de vacances. Pels qui en poden fer (que no sempre són els qui més ho necessiten). Les vacances sí que són bones festes. Diuen, els qui hi entenen, que les bones pistes per esquiar, les bones bones, són al Canadà. Les de Suïssa, que estant bastant bé, són massa a prop. Ara ja hi va qualsevol. Les de casa són pels que n'han d'aprendre en els caps de setmana.

També estic comprovant que cada any rebo menys felicitacions escrites. La majoria venen de persones que em recorden i em tenen afecte. Són d'agrair. Molts anys enrera, em desitjaven no sé quantes coses els bancs i caixes que fan el seu negoci amb els meus pocs diners; també els establiments més diversos que alguna vegada m'havien fet algun treball cobrat, com cal, evidentment; i els grups i organitzacions de tota mena, que no sé pas com saben la meua adreça. Últimament la cosa ha millorat. A més de ser menys en nombre, porten escrits personals, amb missatge i tot. Escassegen els dibuixos amb temes autòctons. Són tan vistos... Abunden els d'importació. Una mica reiteratius, però com que surten a les pel·lícules! Ah! i el motiu ornamental dominant, arreu, a les cases i als comerços: l'arbre! És estètic, això sí. Però a mi m'hauria agradat més que l'haguéssim inculturat. Hi hauríem pogut posar un garrofer (continua verd tot l'hivern i ho aguanta tot) o millor una olivera (ara que fa collita tots els anys i ens dona un oli amb denominació d'origen). Un avellaner, no (el pobre està de baixa i fa una mica de pena tan desplomat en aquest temps) ni un cep (és massa petit i arrugat, i, passada la verema, està molt cansat). Res, doncs, posem-hi un avet: és esvelt i proporcionat. Aquí ningú sap què té a veure amb el que celebrem aquests dies, però de totes maneres és l'arbre de Nadal. Així l'anomenen en aquelles contrades d'origen, que l'acaronen amb el *Saaanta nit*, *plàaacida nit*, *eeel Messies és naaat*.

Això comença a tenir una mica més de sentit. Nadal deu venir de *nat*, i aquest de *natalis*... Segur. Parlem-ne.

* *

Un Nadal amb el Nadal

Demà és Nadal. Nadal ve de *natalis*, naixement, ja ho sabem. Mireu si ve de lluny: del llatí dels qui ens donaren els noms i la llengua, i tanques altres coses, pel camí del mar nostre. La festa era pel *Natalis Solis Invicti*, el solstici d'hivern, quan el pare sol es torna a recobrar. Però no ens emociona el sol creixent sinó el naixement d'una criatura. Tot naixement ens meravella i ens desmunta les falses seguretats. Fa caure els prejudicis i les barreres. Dissol l'orgull i l'autosuficiència. Demà tots direm *Bon Nadal!* I ho direm amb un pèl de rutina però sincerament. Perquè encara tenim un raconet de tendresa que té necessitat de sortir de dins, d'expressar-se, de comunicar-se.

No ho direm només per convencionalisme o per tradició o perquè no hi ha altre remei. Sinó perquè tenim fretura de dir-ho. Sentim, molt endins, que la pau, la justícia, la fraternitat no la podem aconseguir ni la podem assegurar si Algú de dalt no ens hi ajuda. El naixement d'Aquest és el que celebrem, cadascú a la seva manera.

El nostre Nadal té molt de guix, presenta moltes capes diverses i en

totes hi descobrim els senyals del que som i d'on venim.

La capa més pregonada és la que es perd en el fons del temps i ens parla del nostre origen en la mare terra, fecundada pel sol, llum i calor, vida. Quan aquest s'enfosqueix, tot mor. Quan aquest reneix, tot reviscola. Cada hivern sentim l'amenaça de la fi i cada nadal canta la victòria del sol que creix. Cal que ens preguntem qui l'ha posada aquí, al mig, aquesta font (inesgotable?) de vida. La vida només neix de la vida. No del no res ni de la casualitat. Quina és la deua d'on tot neix? La podem reconèixer?

En l'altre estrat hi trobem el nadal de la sang i de l'herència familiar, ple d'aliments per la tendresa de cor, per la netedat d'intenció, per la confiança que es dona i es rep. Són el cagatió (l'aprenentatge de que la vida neix abundantment d'on sembla impossible), els pastorets (la narració de la història de sempre per a no oblidar d'on venim), les nades (les melodies i les poesies que són patrimoni de tots, que canten el que creiem i el que hem heretat), el verset de Nadal (el més petit aprèn a fer-se gran amb l'estimació de tots que el puja dalt la cadira), la taula ben assortida que crida a l'aplec familiar més nombrós de l'any (les taules de casa s'han d'allargar perquè tots hi capiguem i hi trobem a faltar aquell o aquella que no ha pogut venir) i el pessebre (la història evangèlica convertida en una peça xamosa i, alhora, en una litúrgia familiar viva: cadascú és representat per una figura, i tots caminem cap al portal de la llum; qui ens ho ha dit?)

En els sentiments més superficials apareixen els nades d'ací i d'allà, vinguts del món que se'n ha tornat un sol poble. Barrejats amb precioses relíquies de passat, encara no fossilitzades, les noves maneres de viure hi aporten llampants embolcalls, però no milloren el contingut. Els regals, les vacances, les bones taules, les felicitacions... són només l'estoig de l'obsequi que ens fem per Nadal: el de la nostra bondat, coherent en el compromís per una terra que sigui habitable per tothom.

Ho hem après del fill nascut de Maria, enviat per Déu, per a ser el nostre company de camí. Una lliçó que, aquests

dies, ens recordem els uns als altres. Ja que el cansament i la decepció ens enfosqueixen la memòria i el sentit. Tots els somriures compartits a banda i banda de la taula, totes les llumetes que brillen en els carrers i les places, totes les mans que donen i reben, totes les llars enceses per l'estimació i la fidelitat, totes les nades en les mil llengües del món, tots els solemnes *Glòria a Déu a dalt del cel i a la terra pau als homes que estima el Senyor* de les Eucaristies... són un Nadal amb el Nadal. Ara és clar: el Nadal és el *Natalis* de Jesús, el Salvador, Déu-amb- nosaltres. Per molts anys. Per sempre.

■ ■ ■

Què és SECOMSA SA

■ *Rosa M. Abelló*
Presidenta

Com a presidenta de la empresa Serveis Comarcals Mediambientals SA (Secomsa) em plau poder-me dirigir a vosaltres amb la finalitat d'explicar què és Secomsa i què hi fem i com entre tots i totes podem contribuir a millorar la recollida selectiva dels residus municipals.

Secomsa sorgeix a partir de l'aprovació de la **Llei de Residus 6/1993** que establia l'obligatorietat d'un **sistema de recollida selectiva** de les deixalles municipals. Per donar compliment a aquesta legislació, el Consell Comarcal del Baix Camp va crear un servei mancomanat de gestió dels residus en el que hi participen tots els municipis de la comarca, excepte Reus. Així, 27 ajuntaments de la comarca van delegar aquesta competència municipal en l'ens comarcal, que va crear l'empresa Secomsa per portar a terme la feina de recollida i tractament de residus.

El Consell Comarcal té la propietat del 100% del capital de Secomsa, que és l'**ens instrumental de gestió** d'aquesta activitat en els municipis adherits.

D'això ja en fa 26 anys, i des de llavors hem treballat per poder oferir el millor servei i per actualitzar-nos en totes les necessitats que van sorgint, oferint una **cobertura global** pel que fa a la **recollida selectiva dels residus** (paper, vidre, envasos, matèria orgànica i residus voluminosos i vegetals) i el seu **tractament** posterior.

Ara, fent balanç de tots aquests anys, veiem que encara hi ha molta feina a fer. La quantitat de residus que generem avui en dia no és la mateixa que fa 26 anys i aquella consciència que vam prendre llavors per reciclar ja no és la mateixa que tenim avui en dia. Ens hem relaxat. I si aquí hi afegim el fet que ara generem molts més residus que llavors, això vol dir que cal que ens replanegem moltes coses com a societat.

Agraïm a la revista *lo Pedrís* que ens permeti col·laborar-hi i des d'aquí anirem analitzant i explicant què passa amb els residus, què se'n fa un cop s'ha fet la recollida, quina és la normativa europea pels propers anys, quins models de recollida portem a terme a la comarca, com podem reciclar més, com podem generar menys residus....

Desitgem que aquest espai sigui del vostre interès i que entre tots i totes siguem més conscients del que passa amb els nostres residus i així contribuir a no empitjorar el nostre medi ambient.

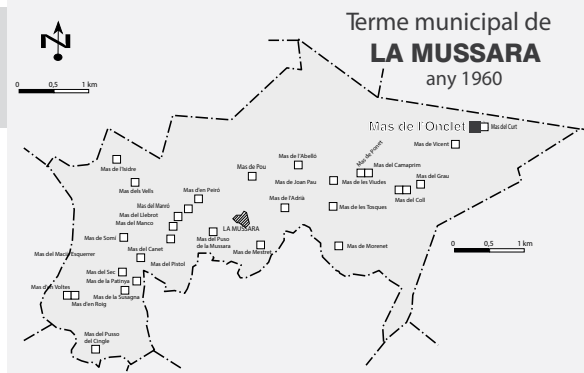
Salutacions

■ ■ ■

MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA

■ *Joan Serra Ferré*

MAS DE L'ONCLET

SITUACIÓ

Forma un sol edifici amb el mas del Curt, a l'extrem oriental del terme a tocar del de Mont-ral, als peus de la Serra de Vicent i a tocar de la carretera de Mont-ral. El mas es troba a menys d'un quilòmetre del poble de l'Aixàbiga (Mont-ral).

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

És un dels pocs que encara estan en peu, l'actual propietari l'està reformant (2015) i té granges. La primera notícia escrita d'aquest mas data del 9 de juliol de 1853 quan Marina Corts Robert, resident en aquest mas es casà amb Josep Cavallé Vilalta, resident al veí mas de Vicent, R. Amigó (2006).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons Al. Manent (2003), es deixà d'utilitzar com habitatge habitual el 1958 quan Marcel·lí Nogués Oller (lo Nogués) i la seva família, formada per quatre persones, marxà cap al mas de Gibert al terme de la Selva del Camp

El mas actualment és propietat de Joan Civit (2015) d'Alforja que hi ha instal·lat un ramat de vaques.

(...) és negre de temps i està compost de diversos edificis, posat al decliu que dona a la vall de l'Aixàbiga. Té molt d'aspecte muntanyès i presideix amples parades de sembrat (..) J. Iglesias; J. Santasusagna (1930).

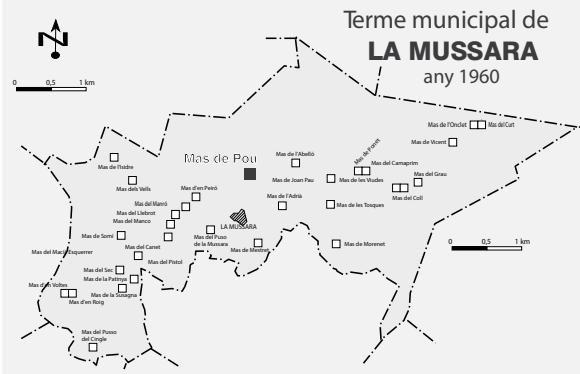
NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom
1879	D	Dolors Roig Agustench
1881	H	Salvador Rius Mas
1882	D	Carme Cavallé Roig
1885	D	Antonia Cavallé Roig
1888	D	Maria Cavallé Roig
1891	D	Rosa Cavallé Roig
1894	D	Joana Cavallé Roig
1908	H	Josep Abelló Cavallé
1929	D	Antonia Magrané Roig
1937	D	Francesca Magrané Roig
1940	H	Lluís Magrané Roig

Font. Registre Civil de la Mussara,
Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

MAS DEL POU

ALTRES NOMS:

Popularment, la gent també s'hi refereix com a mas del Pou de la Neu o mas del Pou a seques. En una ocasió en el registre s'hi referiren com a Mas del Pou d'en Macip.

SITUACIÓ

A Coll de la Negra, a poca distància de l'encreuament del ramal de carretera que mena al poble, apoca distància hi ha una moderna bassa per a la prevenció d'incendis. Adossat al mas hi ha un antic pou de gel que li dona el nom.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Està totalment enrunat, al costat encara s'hi pot observar el gran forat del pou, si bé la volta del mateix està totalment enfonsada. La primera notícia del mas o més ben dit del pou data del 15 de maig de 1775 quan Miquel Macip de Prades signa un contracte per servir gel de la Mussara a l'ajuntament de Reus, R. Amigó (2002).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons Al. Manent (2003), es deixà d'utilitzar com habitatge habitual el 1958 quan Marcel·lí Nogués Oller (lo Nogués) i la seva família, formada per quatre persones, marxà cap al mas de Gibert al terme de la Selva del Camp.

Segons A. Manent (2003), quedà totalment abandonat quan la família de Josep Robert Robert (Pep del Pou), formada per dos persones, marxà el 1947 cap a ca la Mont-ral, després cap al Pere Rafael i per últim s'establiren a Vilaplana.

El mas era de propietat.

(...) a les 5'20 passem per davant d'un pou de gel y una casa (...) A. Osona (1900)

NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom
1876	H	Ramon Robert Agustenich
1879	D	Carme Robert Agustenich
1882	H	Josep Robert Agustenich
1899	H	Josep Robert Robert
1902	D	Joana Robert Robert
1905	H	Joan Robert Robert
1915	H	Melitó Robert Robert
1937	D	Lina Robert Ferré
1946	D	Trinitat Estivill Rius

Font. Registre Civil de la Mussara,
Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

V Campionat de botifarra, Memorial Mossèn Josep M. Musté

■ *Simón Salvat*

Un any més hem aplegat un petit exèrcit de jugadors. Aquest any 35 parelles arribades dels indrets més recòndits de Catalunya, de la Comunitat Valenciana i, com cada edició, també d'Andorra.

Com sempre, els ja habituals col·laboradors han estat a l'altura que els caracteritza fent que el campionat cobris amb escreix les expectatives creades. Gràcies a tots pel vostre esforç i dedicació desinteressada.

Trobada molt amena, pausada, podríem dir gairebé familiar i on tot semblava fluir amb absoluta harmonia i bon rotllo. Bon menjar, bons premis i millor companyia per amanir una petita festa al mínuscul submón de la botifarra que, cada cop més agònicament, clama per

una regeneració que, dissortadament, triga a arribar.

Especial rellevància als campions, dos avis octogenaris de Montblanc amb els quals un servidor tingué el plaer d'enfrontar-s'hi. Com a curiositat, destacar que n'hi havia un que li dolia, i així ho feia notar, que la manilla de copa tingués l'atreviment de visitar-nos assíduament. És clar, com que "només" li venien les altres tres, la trobava a faltar. Així i tot, no vam capitular fins a la darrera mà però, com bé deia mon tiet Anton (per cert, extraordinari jugador i, com se sol dir, millor persona): "sense soldats no es pot anar a la guerra". Comentar que en l'entrega de premis em va confessar a cau d'orella i entre rialles que a les darreres partides aconseguí fer les paus i

seduir l'anhelada manilla que tant se li resistia.

Ja per acabar, em permetreu la gosadia, esperant no molestar la seva família, de recordar un excel·lent jugador de la botifarra i la barrotada que no fa massa malauradament ens va deixar. Quan baixo al casal i miro la penúltima taula del fons no me'n puc estar de recordar-lo amb les cartes a la mà, sigui jugant a la botifarra o fent el solitari envoltat d'embadalits espectadors. Qui us parla va aprendre moltes lliçons, i no només sobre el joc, d'aquesta entranyable persona. Jaume, allà on siguis, estén el tapet, reparteix cartes i il·lumina'ls amb el teu extens coneixement i excelsa perspicàcia. Bones Festes!

■ ■ ■

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q

7/8 places

L'Aleixar

mòbil 689 029 326

Marta C.

Estilista

C/ Dr. Fleming, 9

Tel. 661 359 418

43380 **VILAPLANA**

EXCAVACIONS I TRANSPORTS

MIRALLES

SALVADÓ - MARINÉ, S.L.

Carrer Les Creus, núm. 2

Tels. 977 816 489 - 665 562 648

43356 ALFORJA

mirallesalforja@telefonica.net

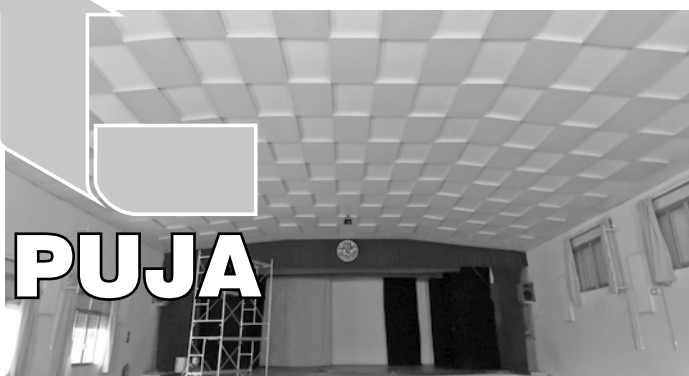
EL PULSÒMETRE

■ La redacció

Puja la millora acústica de les dependències del Casal. Amb la instal·lació d'aquestes plaques al sostre de la sala d'espectacles, bar i sala de jocs ha millorat considerablement l'acústica d'aquests espais.

Aquesta era una reivindicació històrica, sobretot pel que fa a la sala d'espectacles on es feia molt complicat sonoritzar bé els actes que s'hi representaven. La qualitat del so sempre acabava malmetent l'espectacle i en sortia perjudicat el públic.

Una molt bona millora!!

Baixa el wifi free municipal que està centralitzat al Casal. Aquest wifi ofereix un servei tan defectuós als seus usuaris que gairebé és impossible connectar-se.

Seria una bona millora que aquest servei funcionés amb normalitat i de passada també podria ser un incentiu per fer pujar la clientela que freqüenta les instal·lacions del Casal.

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

PASSATEMPS *Solució*

1. Bohemian Rhapsody - QUEEN	7. Like A Rolling Stone – BOB DYLAN
2. Highway To Hell - AC/DC	8. Smells Like Teen Spirit - NIRVANA
3. Stairway To Heaven – LED ZEPPELIN	9. Imagine – JOHN LENNON
4. Nothing Else Matters - METALLICA	10. Sweet Child Of Mine – GUNS N'ROSES
5. Satisfaction – THE ROLLING STONES	11. Hotel California - EAGLES
6. Wish You Were Here – PINK FLOYD	12. Smoke On The Water –DEEP PURPLE

Dibuixem

JOCES OLÍMPICS 2020

BERTA

GUIM

INES

NUA

SAMUEL

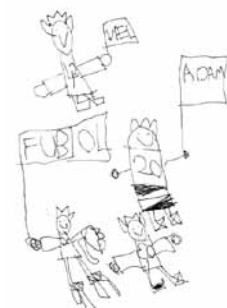
ARLET

BRUNA

YUA

ADAM

AGER

JOFRE

JÚLIA

ONA

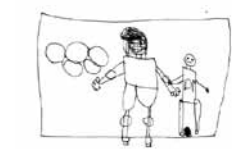
ROC

TIAN

GAMAX

MAKSIM

EÇKWE

IRIS

JOSEP

LAIA

MARC

PAULA

SORAYA

ALEXIA

ARLET

ARUN

ELNA

LEO

MARÇAL

MICHAELA

ISONA

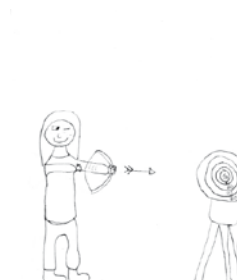
MOHAMED

NIL

ROC

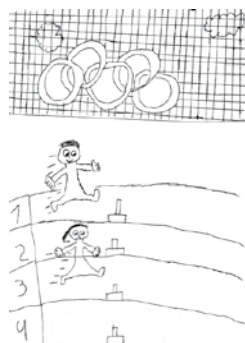
AZAHARA

NATH

ARNAU

MARTÍ

ROGER

CRISTIAN

VIALMA SAT

Esclofoladora
d'avellanes

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
c.e: salsa@maptel.es

pintura decorativa

Alvar Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85
43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1
43840 SALOU

■ Maria
Teresa
Llauradó

Temps de caça, temps de cuina, temps de taula

Estem en plena campanya de caça i, tot i que cada cop queden menys caçadors, partidaris i detractors de la mateixa... la caça a les nostres contrades hi ha estat sempre present.

Jo recordo que, fa 50 anys, esperàvem el pare que arribés per veure què portava al sarró, o bé penjat al cinturó; normalment sempre hi portava conills. Ara és més difícil caçar-los a la nostra zona a conseqüència de la **mixomatosi**, que és una malaltia que afecta els [conills](#), causada pel [virus Myxoma](#), popularment coneguda com "la pesta del cap gros", caracteritzada per la formació de tumefaccions mucoses a la pell i a les membranes. Observada per primer cop a l'[Uruguai](#) a les darreries del segle XIX, el 1950 va ser introduïda a [Austràlia](#), de manera intencionada, per tal d'intentar controlar-ne la població de conills. El 1952 fou introduïda il·legalment a [França](#), des d'on es va escampar a la resta d'[Europa](#) provocant mortalitats de fins al 99% de les poblacions de conills. La malaltia es transmet a través de la picada de paràsits, freqüentment [mosquits](#).

Avui en podem tornar a veure algun exemplar, però ni molt menys s'ha

tornat als nivells dels any 70.

Tot i això, és un plat que hem continuat tenint a la nostra cuina, ja que forma part de la dieta Mediterrània des de sempre. Avui dia l'obtenim mitjançant les granges controlades i, tot i que el sabor n'és molt diferent, la qualitat de la carn és excel·lent.

La carn de conill és carn blanca i és una de les que conté menys greixos, la qual cosa implica que sigui una carn magra, adequada per a totes les edats, per a portar una dieta sana, variada i equilibrada.

La carn de conill és baixa en calories, ja que suposa unes 132 kcal per cada 100 grams. Per aquest motiu es recomana en dietes hipocalòriques. També conté proteïnes d'alt valor biològic i tots els aminoàcids essencials per a sintetitzar aquestes proteïnes, fet que resulta molt apropiat per als esportistes. A més, té un contingut gras baix i un contingut baix en colesterol.

És una font excel·lent de vitamines B6 i B12, fonamentals per al sistema immunitari. Quant al contingut mineral, aquesta carn és baixa en sodi i alta en fòsfor.

A més, conté importants minerals com el ferro, el zinc i el magnesi.

Per això avui us porto una recepta de conill, molt i molt senzilla. Hi he afegit una samfaina per acompanyar-la, però unes patates fetes a la planxa també li quedarien bé.

Hi ha moltíssimes receptes per fer amb conill... rostit, escabechat, amb llimona, a la brasa, al forn, amb arrossos, confitat, a la vinagreta... i quan hi havia cargols a la cassola...!

A casa era un plat que per festes sempre tenia un dia reservat. **CONILL A LES HERBES I SAMFAINA**

Ingredients:

- 1 Conill
- 3 o 4 fulles de llorer, romer i farigola
- 1 cabeça d'all
- 1 copa de conyac/brandy o licor preferit
- 250 cl de brou de verdures o pollastre (si cal) Oli d'oliva, sal i pebre blanc

Per a la samfaina:

- 1 ceba gran
- 2 pebrots vermells
- 1 albergínia
- 2 tomàquets vermells Sal i sucre

Preparació

Salpebrem el conill i el posem a la cassola amb una base d'oli, els alls i les herbes.

L'anem rostint a mig foc durant uns 25 minuts, i hi afegim el licors.

Deixem que s'acabi de fer, vigilant que no es quedi sec; hi podem afegir una mica de brou de verdures o pollastre, però que no quedi caldós, uns 25 minuts més i ja el tindrem llest per a menjar.

Al mateix temps que es fa el conill, aprofitem i en una paella preparem la samfaina amb les verdures tallades a daus d'un parell de centímetres com a molt, i anem posant primer la ceba, després el pebrot, l'albergínia i, finalment, a mitja cocció (aproximadament 50 minuts) hi posem els tomàquets. També hi afegim una mica de sucre per l'acidesa; i salem. I ja ho tenim llest per emplatat.

LES 500 MILLORS CANÇONS DE LA HISTÒRIA DEL ROCK

Pel passatemps d'avui jo he agafat les 12 primeres de la llista i les he canviat d'ordre. Primer heu de trobar les cançons. Com que són en anglès us ho posarem fàcil i només haureu de trobar les vocals.

Nº																								
	W		S	H		Y				W		R			H		R				PINK FLOYD			
	L		K	E			R		L	L		N	G		S	T		N			BOB DYLAN			
			S	T		R	W		Y		T			H			V		N		LED ZEPPELIN			
		S	M		K				N		T	H			W		T		R		DEEP PURPLE			
	N		T	H		N	G			L	S			M		T	T		R	S	METALLICA			
						M		G		N											JOHN LENNON			
				S		T		S	F		C	T			N						ROLLINGSTONES			
	H		T		L		C		L		F		R	N							EAGLES			
	S	M		L	L	S		L		K			T			N		S	P		R		T	NIRVANA
		H		G	H	W		Y		T			H		L	L								AC/DC
	S	W			T		C	H		L	D			F		M		N						GUNS N'ROSES
	B		H		M			N		R	H		P	S		D	Y							QUEEN

Una última cosa: després de meditar-ho molt (i de tro-

Quantes maneres diferents hi deu haver d'ordenar les 500 cançons?

620 272 212

AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.

Bones Festes i
Feliç Any Nou
2020

Quadre original de Maria García Ortiz

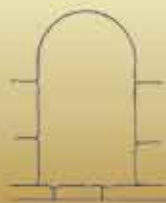
Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

AJUNTAMENT
DE VILAPLANA

LO PEDRÍS